

IPOR (G)AZETA 14

Časopis studentů Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia * Cena 10 Kč

POUZE PREZENČNĚ

*Jak ten příběh
pokračuje?*

GENERATION NEXT:

Anglie

Tvorba

ŠACHY

Labutí píseň

Zpráva o maturitách

Ondřej Štefl strikes back II.

Co jsem vám chtěl ještě říci... (N. L.)

PORGAZEEN

Časopis studentů Prvního Obnoveného Reálného Gymnázia

14. číslo PORGazeenu (III.ročník) vychází
12.června 1997

Šéfredaktor

Přemysl Matějček

Redakce

(in alphabetical order)

Lukáš Honzák

Přemysl Matějček

Alena Taxová

Hanka (Pasivní) Třeštíková

Stálí externí spolupracovníci

Ondřej Příbyl (fotografie)

Petra Svobodová

Nico Lauber

Grafická úprava

Lukáš Honzák

Jazyková úprava

Přemysl Matějček

Cena výtisku

10 Kč

Předplatné

Neposkytuje se z důvodů nepravdělného
vycházení časopisu.

Jak přispět do PORGazeenu ???

Napište příspěvek a

1) Pošlete jej onačený na adresu školy:
PORG - Lindnerova 3, Praha 8, 180 00

2) Předějte jej některému z redaktorů

Autoři dostávají jeden výtisk zdarma

Uzávěrka 15. PORGazeenu: **10. října**

OBSAH

Úvodník

GENERATION NEXT ?! 3

Škola

Glosy 4

Ohlédnutí za maturitami 5

Letní ŠVP s rozpaky, tělocvik s očekáváním ... 5

Co jsem Vám chtěl chtěl ještě říci... 6

Škola a demokracie 8

Ty ty ty, kolečko nehodné 10

Studentská rada po roce 11

Labutí píseň 23

Šachy

Šachy 12

A nyní tabulkoidní příloha 13

Tvorba

Joe 14

Z deníku J. B. 16

Akce

PUD Art..... 9

Výměna tercie a septimy s Yarborough

School 18

Slovník výměny Yarborough - PORG 20

Hrubá skála..... 24

Okolní svět

Paměťové bloky aneb Jak se (ne)učit..... 15

Jedna malá výzva 22

Klub přátel českých výrobku..... 22

PŘÍLOHA

PORG 1

Literární bařiny 9 7

Porgazeen číslo 14 vychází

za vydání podpory nadace

OPEN SOCIETY FUND,

od níž redakce dostala grant na výrobu

časopisu.

DĚKUJEME

GENERATION NEXT ?!

Navzdory mnoha negativistickým předpovědím, jež byly někdy obavou a někdy přáním, PORGazeen přežívá i odchod zakladatele i krizi pracovně nazvanou „cenzor vs. dysgrafik“ a začíná NOVA GENERACE.

Tento nový proud se projevil jednak částečnou feminizací (Alena, přes všechny své ostatní veskrze nepodstatné aktivity - všeobecná státní zkouška z angličtiny, práce, přepisování článku do MF Dnes aj. - a dodala své originální články, v jejichž duchu snad bude pokračovat; doufejme jen, že je už nebude psát po uzávěrce...) a jakousi juvenilizací (Lukáš, nový grafoman). Kroně těchto dvou však je už v redakci pouze Hanička, která toto číslo, podobně jako to minulé, dosti zanedbává a svou grafomanií poslala na dlouhou dobu k ledu. A ještě je tu cenzor.

Přes tyto zdánlivé nedostatky jde PORGazeen, jak jsme si už zvykli, stále k lepšímu, což určitě poznáte i na obsahu tohoto čísla.

Jak se stalo zvykem posledních čísel, značnou část obsahu tvoří příspěvky týkající se školy (jsme ostatně školní časopis, nichtwahr?). Za prvé: článek od pana Kalouse - Škola a demokracie - nepochybně vnese jasno. Kam? To už si přeberte sami. Nu což, chytrému napověz - a hloupé čtenáře nemáme. Zřejmě do myslí. Zřejmě studentu, rodiči a jiných přátel školy. I nepřátel. Aby nebylo všechno tak pozitivní, o dvě stránky „hlouběji“ najdete kritiku Studentské rady. Nikoliv od Studentské rady. Smutnějším příspěvkem je postapokalyptická Labutí píseň, která do třetice vysvětlí snad již i těm úplně nechápavým, o co vlastní její autorce jde.

Školy se zřejmě budou týkat i příspěvky, dodané post mortam (dva týdny po redakční uzávěrce) minulým panem ředitelem, současným panem ředitelem a stínovým panem ředitelem. Jeho se týká i poslední „školní“ článek, jehož autor v názvu vyhrožuje jakémusi kolečku. Za podobných - bojových - okolností jsme dostali i deváté bařiny, což je rozhodně přínosné.

Tradicí jsou šachy. Uvažujeme, že do budoucna z PORGazeenu zmizí ty nesmyslné texty a zcela je nahradí šachové notace. 23.Df3? Jg7+!!

Tvorba nechýbí ani dnes. Kdo jste optimistou, přečtete si Joca. Kdo jste pesimistou, přečtete si deník J&B. Kdo jste realistou, přečtete si čtyřstrannou reportage doplněnou slovníkem a fotkami (ami, emi, ými slyš - měkké i tam vždycky piš - to tam nepiš - *výkřik do tmy grafika...*) z výměny do Anglie. Ta byla totiž reálná. Maybe.

Zasáhla nás také vlna rodiny Taxových. Zaprvé jsou všude po čísle poházeny Aleniny příspěvky (vnesla k nám kulturu, literární kritiku i trochu humanity - snad už jen chybí vánoční poesie) a za druhé nám faxem přišel i příspěvek jejího tatínka, o kterém (o tom článku, ne o jeho autorovi) v tomto okamžiku nevíme nic bližšího.

Celé to uzavírá Akce Hrubá skála. Tradicí jsou glosy.

Teď přijdou kecy.

První, druhý, třetí, kam ta vrána letí (ano, Alena už je tady.)?

Musíme se zmínit o místě, kde tohle všechno vzniká. Jedná se o kancelář nakladatelství LIBRI s. r. o., které nám dočasně poskytlo azyl, za což jim tímto velice děkujeme (tohle nejsou kecy). Spolupráce s tímto nakladatelstvím, která by mohla nabýt větších rozměrů, snad přinese i mnohem pozitivnější fakta (tohle taky nejsou kecy). Uvidíte příště.

Tradičně se vyskytly problémy z toho, že PORGazeen vyrábíme o víkendu po celé dny (ano, mluvíme o přepracování). Pak se není čemu divit, že nám všem vznikají paměťové blokády (jak říká Gusta K. - viz článek na straně 15). Ty pak vedou u různých jedinců k různým reakcím. Například Lukáš se blýskl výrokem „Ty vole, proč tohle tady toto...?“ eventuálně rozhodnutím „Viš co, já si doma udělám sám...?“ Samostatnost se ale nesmí přehánět.

Alena nám zase ukazuje jakýsi zázračný „Tipp-Ex“, který ovšem nefunguje a Alena nemá radost. Tolik k atmosféře tvorby (Aleno, mluv

slušně...! My víme, že to byl určitě skvělý vynález... Ano, lehni si, uklidni se... Všechno bude OK...)

Radostná zpráva ze školních kuloáru: někdo na škole zustane. Asi. Jak víme, dobří holubi se vrací. I ti vousatí. Nico will return! A s ním přijde zákon. Ačkoliv - přes zákony zde bude snad stále pana Botlíka (mimochodem, nevíte někdo, jak dostat zletilého (letitého) studenta do PŘSPORG?).

K smutku nejen nás, redakce, odchází i ztepilá knihovnice. Prý jde na vysokou, nebo co. Hodně štěstí! (Jednou tam musíme všichni...)

Alena právě rezignovala na komunikaci s počítačem. Klade si přiměřené cíle: dostala do ruky kalkulačku. Tvrdí, že 1+1=2, a zdá, že se jí udělalo lépe. Prý dokonce vytáhla Michala Dvořáka z vany. What the hell...?). Ano, vidíte, že noví redaktori to u nás nemají vůbec jednoduché (ti staří také ne).

„Tak a teďka piš, že už vás nemám vůbec ráda a jestli tam budete psát každý slovo, který řeknu, tak vám uteču...“ (kdo myslíte, že to řekl...? No - berte tohle všechno jako reklamní-náborovou akci na redaktory, kterých není nikdy dost (kdo by nám vařil kafe?).

Jak vidíte, přes obnovení redakce se tradice zcestnosti úvodníku nezměnila, a jak vyhrožuje Lukáš, měnit se nebude. Alena dokonce tvrdí, že je to to nejpłodnější z celého „Poor gay zenu“. Apropos Přemek neumí napsat „a propos“, proto vynecháváme jednu z mnoha vtipných poznámek.

Polovina redakce považuje za důležité sdělit, že PORGazeen o prázdninách nevyjde. Tak si užijte alespoň tento (a slůnička - pozn. grafik).

Redakce

P.S. Pozor na paměťové blokády!

P.P.S. Jestli se vám tento úvodník nelíbí, věřte, že **my** jsme se bavili! Ne, vážně - nezapomeňte na toleranci!

ZPRÁVA Z HODINY MATEMATIKY

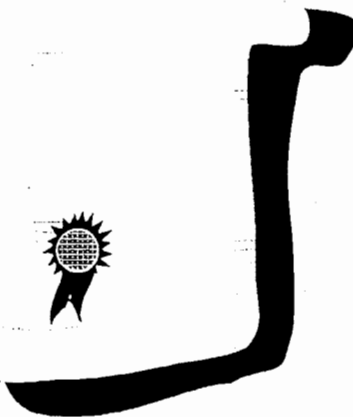
Jsmo matky studentů z kvinty a septimy. Byly jsme se ve škole podívat, jak probíhá vyučování. Nejprve jsme viděly hodinu matematiky v kvintě, poté jsme potěšeně sledovaly hodinu češtiny v septimě. Protože nám zbývalo ještě trochu času, než nás naše povinnosti ze školy odvedou, rozhodly jsme se zažít ještě něco z netradiční matematiky pana profesora Štefka.

Hodina byla netradiční až příliš. Pan profesor poskytl své místo přednášejícího svému dávnému příteli, čerstvému předsedovi PŘSPORG, panu Botlíkovi. Ten na úvod vysvětlil, že to, o čem bude povídat, je téma systémové. Lze jej nahlížet logicky, jako takové se nejlépe hodí do oblasti matematiky, a proto je teď tady. Aby si jeho výkladu užilo více studentů, byli přizváni i sextani. Pan Botlík napsal na tabuli název svého vypravování - *Jak dostat studenta do PŘSPORG*. A k tomu podtitul - *Odvolení ředitele*. Zvláště zdůraznil, že o všem dlouze přemýšlel. Když velice názorně zasvětil studenty do uspořádání nadace PORG, přistoupil k vlastnímu tématu, kterému měl dát přiléhavější název - *Jak nedostat studenta do PŘSPORG*. Předváděl studentům, jak nemají zastání ani u jedné ze tří komor: se všemi přýmluvil a ve věci účasti studentů ve SPORG podporují pouze návrh jeho „Botlíkov“. Ukázalo se, že návrh studentů o tomtéž nečetl, ačkoli proti němu stále vystupoval. Bylo dobře, že studenti nevydrželi respektovat přání pana Botlíka, klást otázky až po výkladu. Zdlouhavé přiznávání se k nechuti ke studentům a k jejich návrhům tak bylo chvílkami k zasmání, k smíchu. Logická konstrukce pana Botlíka neobstála, když měl odpovědět na otázku, jak platí pravidlo *jedno školně - jeden hlas i v komoře příznivce a profesoru*. Pan Botlík bude zase muset zase hodně přemýšlet. Stihnul-li to ještě v druhé hodině matematiky, kterou svým programem vyplnil, nevíme, musely jsme už odejít.

Se smíšenými pocity jsme opouštěly školu. Ani nevíme, měly-li

jsme štěstí, nebo smulu, že jsme byly přítomny právě takové matematice. Neubránily jsme se otázce, které předměty si asi vyberou členové ostatních komor, napadne-li je seznamovat studenty se svými myšlenkami také ve vyučování.

Barbora Veselá
Věra Roubalová

MATURANTI DVOJÍHO DRUHU

Navzdory pesimistickým předpovědím (loni maturitu opakovali dva, letos budou čtyři...?) dopadly letošní maturity nad očekávání dobře (třídní průměr 1,8 se dosud na naší škole neobjevil) - zřejmě jsou letošní oktáváni příliš geniální, nebo zkoušející „vyměklí“.

To, proč o tom píš, je ale o něčem jiném: opět se ukázalo jakési „zaměření“ dvou skupin maturantů: jedni tzv. „humanitní“ (maturující vedle ČJ z dalších dvou až tří jazyků, často dějepisu a někdy zeměpisu) a tzv. „přírodovědní“, jejichž sestava byla typicky ČJ-AJ-matematika-fyzika. To je asi celkem běžné - každý umíme něco; k zamyšlení však vyzývá fakt, že ta první skupina je jaksi zvýhodněna povinností volby češtiny a cizího jazyka, zatímco maturita z čehokoliv přírodovědního (zatím) povinná není. Otázkou potom je, jak je to vlastně s komplexním středoškolským vzděláním, které má i naše škola nabízet...

Možná mě za to někteří spolužáci proklejí, ale napadá mě kacířská myšlenka, že povinná maturita z matematiky má svůj smysl. Na druhou stranu je ale třeba dodat, že kdo chce, naučí se matematiku či fyziku i bez maturity, kterou pak

skládá z předmětů jiných. Ovšem, ruku na srdce: kolik je jich mezi námi?

Přemysl Matějček

DEN SPÍŠE BEZ DVEŘÍ

Originálním způsobem se s PORGem rozloučila letošní oktáva. Oproti loňskému řvání, výbuchům a destrukcím se projevil veskrze tichou a (pro někoho chvíli, pro někoho celý den) vtipnou formou. Nejvtipnější zřejmě byla pro toho, kdo si vysazené dveře vypučil a doručil je do sklepa (pokud víme, oktáva dosud netuší, kdo - nicméně obavy, že to byl místní traktorista sekající trávu, se ukázaly našťásti liché - možná proto, že T. H. T. dobře hlídal).

Positivní je, že se dveře našly a že oktáva nebude muset vydělané peníze za podívanou na „ZOO“ vyplácet zpět za dveře. Možná, že se do příštích let bude oktáva loučit pouze otevřeným oknem...

Lukáš Honzák
Přemysl Matějček

BEZNADEJNĚ ZAVALENÍ

V poslední době jsou určité potěšení nepracující duchodci nebo fanatičtí literáti, kteří mají na naší škole své ratolesti (a že jich asi nebude tak moc...). V poslední době totiž měli určité co číst a nemuseli ani kupovat Blesk, Tínu či Napsáno životem. Domů jim totiž - muselo stejně jako nám - přijít takové množství dopisu, že by vám za ně ve sběrných surovinách dali nejméně dvě lízátka.

Autoři různobarevných papírů se ustálili: obvykle to byl Nico, Studentská rada a (z povinnosti nově nastupivšího) předseda SPORG, pan Botlík, který se ujal své funkce se zjevným elánem. Doufejme, že mu, podobně jako ostatním pisatelům hord dopisů, vydrží.

Jenom by se už chtělo poznamenat: „co takhle chvíli přestat mluvit a psát a něco radši dělat...“ My rozumní ale dobře víme, že psát stanoviska, hlediska a plány je velmi důležité a nesmí se to podceňovat. Ach jo - z nástěnky se to četlo líp...

Přemysl Matějček

Ohlédnutí za maturitami 1996/97

Ve středu 28. května se pro 18 studentů oktávy uzavřela důležitá etapa jejich života - studium na střední škole, studium na PORGu. Jaké byly letošní maturity?

Po loňských nepříliš hehových výsledcích (dva studenti maturitní zkoušku opakovali v tomto školním roce, čtvrtěk přece jen víc než by všichni zúčastnění chtěli) byla po celý školní rok cítit mírná nervozita z toho, zda se podaří vrátit dosažené výsledky opět k takovým hodnotám, které by potvrdily kvalitu studentů PORGu i kvalitu vzdělání, které jim škola poskytuje. Poměrně časté odkazování na neveselé důsledky podcenění přípravy na maturitu některých loňských oktávánů mohlo sice leckdy působit lačně, nepochybně v něm byl ale racionální základ a snaha uchránit studenty od nepříjemného (a pozdního) vyzrání u samotné zkoušky.

Prvním signálem je každoročně písemná práce z českého jazyka. Letošní (vlastně už bývalí) oktáváni dokázali, že mateřským jazykem vládnou přinejmenším obstojně. Jen jedna práce musela být hodnocena jako dostatečná, ostatní pak svými kvalitami a zaslouženým hodnocením vytvořily svým autorům dobrou startovní pozici k ústní zkoušce z českého jazyka a tím k celé ústní maturitě.

Samotné ústní zkoušky, které probíhaly od pondělka 26. do středy 28. května pod bedlivým dohledem předsedkyně maturitní komise Mgr. Čechové (Masarykova střední škola chemická, Křemencova ul.) byly pak příjemnější než asi většina z nás očekávala. Studenti přišli ke zkouškám dobře připravení a po zásluze si na maturitním vysvědčení odnesli důstojné ohodnocení. Nad jakékoliv komentáře je připojený přehled výsledků za jednotlivé předměty:

předmět	počet studentů	průměrná známka
český jazyk a literatura	18	2,00
anglický jazyk	15	2,07
německý jazyk	7	1,57
dějepis	7	1,57
matematika	6	1,50
francouzský jazyk	5	1,60
zeměpis	4	2,25
chemie	3	1,67
latina	2	1,50
biologie	2	1,50
fyzika	2	1,00
společenské vědy	2	2,50
španělština	1	1,00
deskriptivní geometrie	1	1,00

I když tu a tam jistě nezavládla úplná spokojenost (a to jak na straně studentů, tak i učitelů), celkově lze letošní maturity hodnotit jednoznačně jako úspěšné. Předsedkyně maturitní komise konstatovala vysokou úroveň znalostí studentů i zkoušek celkově, průměrná známka 1,80 (za všechny předměty) je výrazným pokrokem oproti hodnotě 2,23 v loňském roce.

Na závěr krátkého ohlédnutí chci poděkovat jak učitelům, kteří svou péči studenty až k maturitním zkouškám dovedli, tak studentům, kteří poskytnutou péči využili a zúročili v samotných zkouškách. Dnes už absolventům přeji, ať je na další cestě životem provázejí podobně a ještě větší úspěchy. Kež mohou v budoucnu na své gymnazium v dobrém vzpomínat a necht' se jim daří!

Petr Suchomel

Letní ŠvP s rozpaky, tělocvik s očekáváním...

Každým rokem je konec června na PORGu ve znamení letních škol v přírodě. Studenti se na ně většinou těšili (aspoň nikdy nic nespovědilo o opaku), učitelé pilně a svědomitě připravovali všechny akce tak, aby studentům nabídli víc než jen pobyt v přírodě. Některé akce se staly takřka legendární (např. *Boj o přežití*), vzdávky byly ale letní ŠvP příležitostí něco zajímavého prožít, poznat se lépe navzájem a užít si poslední dny před prázdninami.

Proč ten minulý čas? Letní ŠvP se připravují i letos, studenti však o ně projevíli mizivý zájem (v zájmu objektivy je třeba dodat, že především studenti od kvinty výš). Jen slabě nadpoloviční účast v rámci celé školy je nepřehlédnutelným signálem. O čem? Buď jsou studenti s obsahem nebo organizací letních ŠvP nespokojeni (nikdy ale nikdo nepřišel s výtkou nebo podnětem) nebo jsou podobnými akcemi přesytení. Těžko říci. Pořádat ale ŠvP pro polovinu školy je asi trochu přepych. My učitelé

máme (troufám si říci oprávněný) pocit plýtvání silami. Co tedy dál?

V zásadě jsou dvě možnosti. První by bylo vrátit se do dob, kdy letní ŠvP byla povinná. Letní ŠvP plnila a má plnit cíle, jejichž dosažení je žádoucí u všech studentů (*zvýšení pocitu sounáležitosti s ostatními, prohloubení přátelských vztahů mezi studenty i učiteli atd.*). Povinnost letní ŠvP byla ale zrušená proto, aby se omezily případy studentů, kteří svou okatou otráveností pobyt v přírodě ostatním spíš zarpčovali, kromě toho omluvenka od rodičů stejně věc zase řeší v neprospěch školy. Druhou možností je letní ŠvP zrušit úplně, resp. nahradit ji něčím jiným, přijatelnějším.

V průběhu tohoto školního roku jsme se s tělocvikáři dohodli na změně pojetí výuky tělesné výchovy. Po čtyřletém všeobecném základu, který bude probíhat v podstatě jako současný tělocvik, si studenti budou moci od kvinty vždy na rok vybrat zaměření, které budou navštěvovat (*mičové hry, plavání a zdravotní tělocvik, pobyt v přírodě aj., podrobnější popis v příštím*

čísle). Posledně jmenovaný pobyt v přírodě bude sestávat z převážně víkendových akcí podobných těm, které se letos pokusně několikrát uskutečnily - z jejich náplně lze namátkou jmenovat horolezení, rafting nebo lyžování. Jakmile se takové akce budou konat alespoň jednou měsíčně (a to dohoda s tělocvikáři zaručuje), nahradí v podstatě účel dobrovolné letní školy v přírodě. Kdo bude chtít, bude moci v přírodě pobýt se všemi těmi, kdo doposud ŠvP připravovali. Když bude chtít skupina studentů a učitelů podniknout něco většího, bude ale muset hledat prostor mimo období školního vyučování (*najít ale časový prostor během prázdnin by pro nepříliš početnou skupinu nemusel být problémem*).

Hledání optimální cesty není jednoduché a možná se nemusí zdát někomu současná situace tak problematická, jak je uvedeno. Do začátku příštího školního roku bude ale třeba rozhodnout, takže každý konstruktivní námět je vítán.

Petr Suchomel

Co jsem Vám chtěl ještě říci ...

Můj čas na PORGu se chytil ke konci. A jaká je dnešní situace? Profesorský sbor si může konečně vydechnout a začít nerušeně pracovat na principu tolerance a různosti názorů bez dotěrného kolegy, který sice neumí pořádně skloňovat, ale stále chce mluvit do toho, jak má fungovat škola, a bez školní psycholožky, která má také špatné názory, a dokonce i tu drzost je nahlas vyjádřit. Hodinář-pragmatik sedí pevně a nezměnitelně na svém místě jako žába na prameni, pan Klaus se asi stane zástupcem hodináře, moudrý pan Botlík, moudře zvolený předsedou PřSPORG, teď může moudře poučit studenty a rodiče o dobře fungující demokracii. Náš interní/externí učitel matematiky kuje dál svoje pikle v pozadí podle rovnice: *mnoho peněz - kvalitní učitelé - místečko pro sebe* a je dále brán mnohými vážně (snad kvůli svému hustému obočí).

Někteří studenti a rodiče se již dále nemusejí obávat, že jejich škola bude díky vyskakujícímu kolečku srovnána se zemí a také školní uklízeč může znovu vyměnit pero za kýbl a hadr a nemusí se už dlouhé hodiny mučit tím, aby dokázal, že na PORGu se v minulých letech vlastně nic nezhoršilo.

A dokonce Šerpa po teatrálním a srdceryvném odchodu klepe svoji holí potají na zadní dvířka - k velké hrůze některých

pusinek, které se zřejmě radovaly předčasně.

Krátce řečeno, situace je vážná, nikoli však beznadějná.

Nákaza pochybovat o autoritě učitele se dále rozšíří - a to nejen u bytostí tercié. Studentská rada už má své pevné místo a je u kolegů když ne respektovaná, tedy alespoň obávaná. A skupina studentů, hlavně ze septimy a sexty, splnila můj požadavek z článku *Quo Vadis?* o školení učitelů tím, že jej učitelům bezplatně poskytl ve věcném, kultivovaném, férovém a nebojácném vystoupení na konferenci a v promyšlených a konstruktivních písemných příspěvcích.

Celá krize podle mého názoru ale ukazuje na určité slabosti současné české společnosti:

Co mi v této zemi nejvíce chybí, je tradice „kultury protestu“. Studentská hnutí v šedesátých letech pro nás 'západ'áky' objevila protest jako samozřejmou a sympatickou věc; autority (rodiče, učitelé, universita, vláda atd.) byly bez milosti zpochybňovány a někdy i nestydatě zesměšňovány. Tady se považuje protest ještě příliš často za nesmyslný, za pokus vypadat důležitě. Lidé tady nejsou zvyklí prosadit své požadavky, zakročit proti neschopným autoritám bez respektu a nekonvenčními a provokativními prostředky. Nejsou zvyklí táhnout věci paličatě do konce. „Stejně s tím nemůžeme nic dělat.“ Jak často jsem slyšel

tuto větu; většinou od lidí, kteří se vůbec nepokusili něco změnit.

Pro ilustraci:

Když naši studenti chtějí jít na oběd na Koráb, musí přejít silnici. Existuje sice přechod pro pěší, není však žádným řidičem respektován. Jelikož situace je díky parkujícím autům nepřehledná, jsou rychle jedoucí vozidla zdrojem nebezpečí. Co dělat? Začátkem roku byla policie požádána, aby situaci řešila.

Dosud neudělala nic jiného, než že navrhla další ceduli, která nabádá řidiče, aby omezili rychlost. Jinými slovy - žádné zlepšení.

A co kdyby...

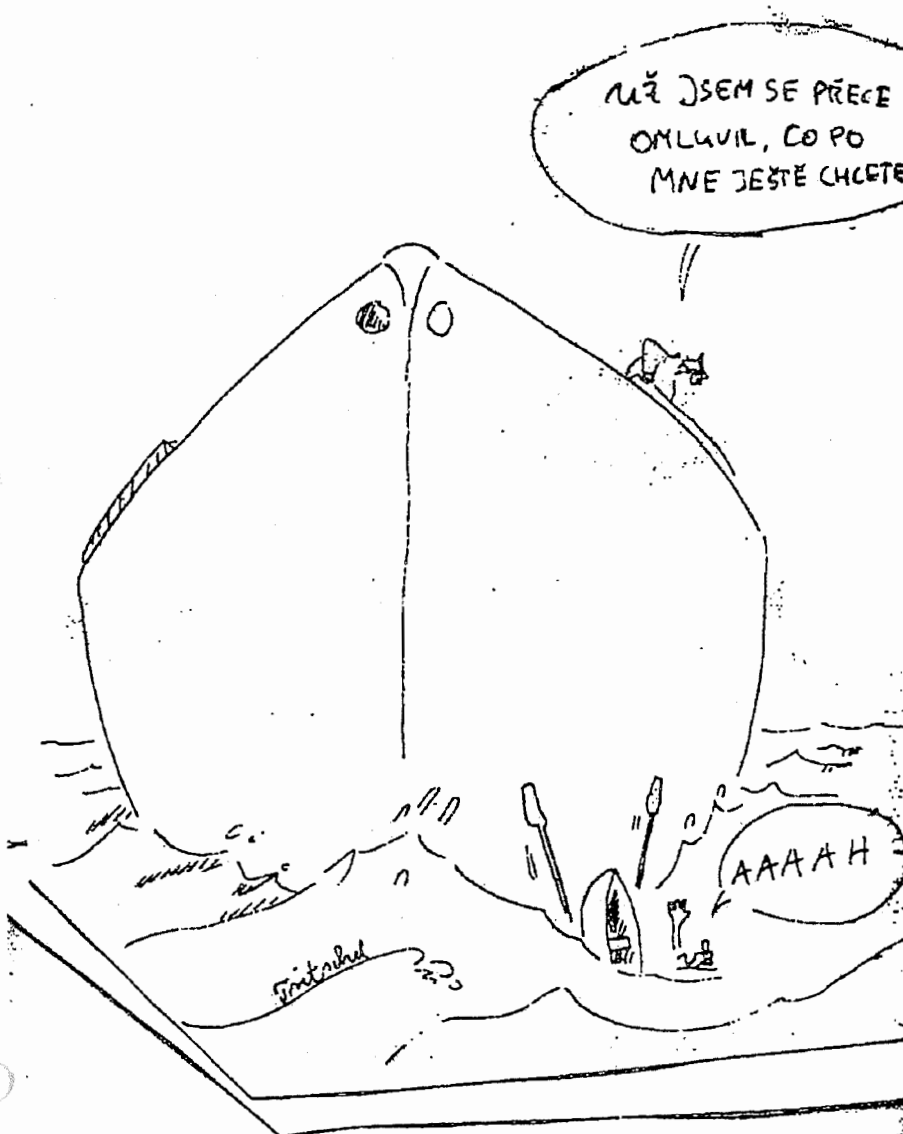
Uspořádejte na onom přechodu *Sit-In*, piknik, kterého se zúčastní dejme tomu padesát studentů (možná i pár kolegů?), namalujte plakáty, žádejte efektivní řešení nesnesitelné situace (třeba instalováním rychle reagujícího semaforu anebo zpomalovače aut). Informujte předem noviny - určitě budou mít zájem o reportáž z tak neobvyklé akce. To přinutí magistrát k jednání. A když ne? Tak snad nějaký *Sit-In* před radnicí? Každopádně neztrácejte odvalu a nenechejte se obalamutit vágními sliby. A rozhodně ne slovem „konfrontační“. Takto je zde kritika často diskreditována a kritici jsou označeni za agresory. K botlíkovské dobře fungující demokracii patří ale i občanská neposlušnost - protesty budící rozruch jsou občas posledním prostředkem k prosazení svých práv. Samozřejmě, že pořádání pikniku na přechodu je přestupkem proti pravidlům silničního provozu.

¹ nevyhovující škrtněte podle potřeby

Zabrání však většímu bezpráví, kterým je ohrožení života našich studentů.

snadné zůstat věcný a korektní.² Když není stížnosti vyhověno, je třeba ptát se po vedoucím. (Bývá zpravidla nepřítomný, na dovo-

me!“). učím se novým výrazům („Debile jeden! Idiote zkurvejnej!“) a někdy dosáhnou i malého úspěchu, to když kuřák u mého stolu v restauraci tipne svou cigaretu.

„Brzy to u nás bude vypadat jako ve Spojených Státech, kde se kvůli každé maličkosti hrozi soudním sporem.“ Tento -- způsob argumentace je mi velmi dobře znám z diskuse s Čechy o feminizmu a ekologii. Strategie je jednoduchá: hnát požadavek ad absurdum, aby byl zdiskreditován. Aktuální česká společnost ztělesňuje opačný extrém, který nazývám „Schafmentalität“ (Schaf = ovce - pozn. autora).

Přál bych si, aby moji bývalí studenti mohli přispět k překonání této mentality a aby měli respekt před lidmi, ne před jejich tituly.

Dále bych si přál, aby si oni a jejich učitele uvědomili, že slova mají váhu, a aby pochopili, že každý zodpovídá za to, co říká.

Lidé by se tady neměli bát obhajovat své názory i proti názoru většiny. Počet zastánců jednoho názoru neříká nic o jeho správnosti.

Nico Lauber

Češi netrvají na svých evidentních právech ani v každodenním životě. Příliš málo lidí reklamuje v obchodech špatné zboží, nebo protestuje proti ponižujícímu chování personálu např. v restauracích. Často to chce přemoci se, ale je to jediná možnost, jak změnit zdejší ostudnou situaci. Podle mých zkušeností nejsou obchodníci a úředníci na zákazníky, kteří si stěžují, zvyklí a reagují nezdvořile, bez pochopení, anebo dokonce agresivně. Potom není

lené anebo bezejmenný.) Nenechte se odradit třeba absurdním argumentem „Stěžujte si u výrobce!“ anebo „Tak nám to dovezli!“ – příštím krokem je informování obchodní inspekce.

Tak musím mít těžký život? Ne, získávám nové známosti („My Vás tady už zná-

² Mně se to nedávno nepodařilo, když na mne, poté, co jsem si stěžoval, prodavačka ve vzteku vyhlila kelímek limonády, kterou mi chvíli předtím prodala jako džus. Český folklór.

³ mimochodem oblíbená metoda pana Kadlečka ve svém článku *Už mne to trochu štve*

ŠKOLA A DEMOKRACIE

Participativní demokracie

Lidská touha po společenství - potřeba přináležení, potřeba identifikace založené na těsných vztazích, potřeba významu založená na určitém smyslu života - je stará jak lidstvo samo. V posledních desetiletích je možné ve světě zaznamenat nový zájem o „společenství“ ve školství.

Otázkou je charakter takového společenství. Základní dilema je mezi zapojením (involvement), což je „jakákoli forma výměny informací, konzultací či pomoci, kde závěrečné výsadní právo rozhodnout přísluší jiné osobě či skupině“ a participaci (participation), což je „proces, ve kterém všechna individua či skupiny se na rozhodnutí podílejí“. Otázka „Zapojení či participace?“ míří rovnou do samotného centra vzdělávacího procesu a nutí nás se ptát jakému účelu by měly školy sloužit a komu by měly být zodpovědné.

Americký prognostik J. Naisbitt, který ve své slavné knize Megatrendy (1984) formuluje obecné globální trendy, mezi ně také zařazuje posun od reprezentativní demokracie k demokracii participativní. Zásada participativní demokracie zní: "Všude tam, kde jsou lidé nějakým efektem rozhodnutí dotčeni, ovlivněni, měli by být součástí procesu, kterými se takové rozhodnutí připravuje, měli by mít možnost je kontrolovat a ovlivňovat."

Participativní demokracie, která znamená zapojení většího počtu neodborníků do rozhodování o větším okruhu otázek může zapříčinit větší nárůst kontroverzí, či dokonce konfrontací. Širší participace však zajistí, že v žádné skupině nemůže vzrůst nespokojení ohledně školy, aniž by svou nespokojenost mohla zveřejnit. Záležitosti, v nichž lze názory skupin a jednotlivců liší mohou být racionálně diskutovány, nebo alespoň provětrány. Neznamena to, že každý bude uspokojen, ale společenství má možnost posoudit nároky a stížnosti jednotlivců a skupin ještě dříve než padne rozhodnutí a posoudit zdůvodnění rozhodnutí poté, co je učiněno.

Rady škol

Smyslem zavádění rad škol je především umožnit přímý vliv rodičů, studentů, zaměstnanců školy a obce na obsah a systém výchovně vzdělávací práce školy, na jeho průběh a na správu školy. Ve většině zemí

Evropy již více než dvacet let rady škol existují. Pravidlem bývá, že čím je systém decentralizovanější, tím mají rady škol větší pravomoci.

Důležitý a v praxi často obtížný je úkol - harmonizovat cíle a zájmy různých subjektů v rámci školy i v jejím okolí. Pohledy na školu a její činnost bývají mnohdy rozdílné a nezdědka vyplývají z odlišných - zvláště krátkodobých zájmů. V jiných případech rozdílných přístupu a názoru může jít o nedostatečnou informovanost či odlišnou hodnotovou orientaci jednotlivých subjektů.

To je obrovská výzva pro ředitele školy. Drucker (1993) k tomuto problému uvádí, že "...první - a nejtěžší - úkol vedoucího organizace spočívá ve sjednocení názoru všech cílových skupin na dlouhodobé cíle instituce. Sladění všech názorů na dlouhodobé cíle je jediný způsob jak integrovat zájmy všech skupin. Soustředíme-li se jen na krátkodobé cíle, všichni se rozutečou." Výchozím bodem práce úspěšných vedoucích pracovníků je podle Druckera "... definice toho, co chtějí změnit, jak chtějí zlepšit lidský život, a potom tento cíl promítnout do průsečíku zájmu všech cílových skupin".

Podíl žáků a studentů na správě školy

Nehledě na institucionální rovinu rad škol jsou v některých zemích zřízeny orgány, které se výslovně starají o hájení zájmů žáků a podporují jejich spolupráci v rámci sociálních a pedagogických aktivit. Ve většině zemí je tímto orgánem tzv. žákovská či studentská rada. V Dánsku, Francii, Řecku, Německu a Portugalsku je dokonce její existence dána zákonem.

Co se týče smyslu účasti žáka na správě školy, je na ni obecně pohlíženo jako na prosazení zájmu spoluúčasti na organizaci školy (jako u jiných sociálních partnerů), ale i jako na prostředek k prosazování vzdělávacích a výchovných cílů.

První hledisko umožňuje prosazovat i pedagogiku vycházející ze zájmů a potřeb žáka, kterému je umožněno podílet se na organizaci a hodnocení vyučování a vzdělávacího procesu vůbec. To je smyslem třídních shromáždění v řadě zemí nebo tzv. „volných diskusních hodin“ (jednou týdně) v Dánsku.

Druhé hledisko umožňuje zvyšovat respekt před hodnotami demokracie, realizované pomoci

pluralitu, autonomie, realizaci práva shromažďovacího apod. Tím je podporován obecný cíl školy, totiž podpora výchovy zodpovědného občana státu.

Například „První nezávislá střední škola“ ve Varšavě (I SLO), s níž PORG realizoval výměnné pobyty, podporuje výchovu k demokracii následujícím způsobem: škola má svou ústavu a tři základní pilíře moci: parlament, školní radu a školní soud. Má čtyři komory: pedagogickou, rodičovskou, studentskou a absolventskou. Školní parlament má celkem 48 členů: 3 zástupce z komory absolventské a po 15 reprezentantech z každé z dalších tří komor. Školní rada má 14 členů: po 4 zástupcích komory studentské, učitelské a rodičovské, 1 absolvent a ex officio ředitel školy. Školní soud rozhoduje spory vzniklé na půdě školy: má po třech zástupcích z komor pedagogické, studentské a rodičovské.

Závěr

Demokracie je skutečně nejhorším organizačním systémem řízení - až na všechny ostatní. Byl zveřejněn návrh nahradit neefektivní demokratické procedury spolupráce vedení, rodičů a učitele pevnou rukou jednoho osvíceného majitele školy. Podobné tendence se v historii vynořovaly již vícekrát a je také známo, kam vedly.

V demokratické škole jde však o víc než čistou vzdělávací technologii. „Demokracie není jen formou státní, není jen tím, co je napsáno v ústavách: demokracie je názor na život, spočívá na důvěře v lidi, v lidskost a lidství, a není důvěry bez lásky, není lásky bez důvěry. Řekl jsem jednou, že demokracie je diskuse. Ale pravá diskuse je možná jen tam, kde si lidé navzájem důvěřují a poctivě hledají pravdu. Demokracie, to je hovor mezi rovnými, přemýšlení svobodných občanů před celou veřejností... Potřebujeme padesát let nerušeného vývoje, a budeme tam, kde bychom chtěli být už dnes (T.G.Masaryk).“

Praha, květen 1997

Jaroslav Kalous

PUD Art

V řevnickém lesním divadle proběhl v sobotu 7. června festiválek PUD Art. Zahráli dva folkaři, kapela *Člověče nezlob se* a když se blížila devátá hodina večerní, zlatý hřeb večera byl už na spadnutí. Někteří z nás už podruhé shlédli divadelní hru

Alexandra VVeděnského: VÁNOCE U IVANOVÝCH. Divadelní soubor *Mír chýším, smrt palácům* s režisérem Janem Rücklem podal opět znamenitý výkon. Mimo to, že v hledišti řevnického divadla se to PORGem jenom hemžilo, některé herecké tváře však své denní působiště nachází také v našem ústavu. Štěpán Rückl jako dřevorubec Fjodor, Ondřej Pečený jako dřevorubec Váňa a Matěj Turek naprosto úchvatně ztvárnil ročního Petra Pérova. Z bývalých členů ústavu bylo možno vidět Míšu Zelenou v roli chůvy, která jeden den před Vánocemi usekne sekerou hlavu Soně Ivanovové. (Vidíte, co ten PORG dělá?) Hra je brilantní, provedení také. Nehledě na to, že mnozí z nás už vidělo premiéru 25.5.1997 Na Slamníku, užili jsme si to. K hereckým výkonům přidal své také Jan Karel Koláček, který ruskou píseň doprovázel svou hrou na harmonium (které zakoupil v bazaru za 2900 Kč). Pan profesor Podzimek přišel také shlédnou hru, jeho dojmy však redakce nezná, protože se v mém zastoupení pokusila (úspěšně) stihnout poslední vlak do Prahy. Pokud jste hru ještě neviděli a soubor Vám dá další příležitost, neváhejte, stojí to za to.

Alena Taxová

VZKAZ:

Milí studenti, jsem ráda, že jsem mohla prožít téměř půl roku ve vaší společnosti. Těší mě, že jsem se nemýlila ve své představě o kvalitách studentů PORGu. Vážím si toho, že jsem měla možnost seznámit se i s vašimi rodiči a že jablka většinou nepadla daleko od stromů. Další moje odhady už tak skvělé nebyly, takže ani o překvapení nebyla nouze. Díky tomu však pro mě byla práce na PORGu neocenitelnou životní zkušeností. Přeji vám hodně vytrvalosti a úspěchů ve vašem počínání.

Vaše **Eva Vondráková**

Ty ty ty, kolečko nehodná

Přiznávám, že nejsem zasvěcencem do podrobnosti obeznámeným se strukturou a řádem „hodinového stroje“ made in PORG, leč podobenství, jež ve své Pohádce pro Nica (Porgazeen č.13) užila Eva Kalivodová, jeví se mi obludným. Představa školy jako bezchybné a trvale fungujícího hodinového soukolí je plodem karteziánského způsobu myšlení, očesaného o jeden podstatný rozměr. Rozměr ducha. Vidění vesmíru, světa, živých tvorů, potažmo institucí jako kol a koleček v jakémsi mechanickém, usilovně se vrtícím soukolí, jehož smysl bude jednoho dne dokonale prozkoumán a poznán, je viděním (dle mého soudu) zcestným a ke konci tohoto století překonaným.

Každé přirovnání více či méně pokulhává, nicméně ono hodinářské by v tomto případě kulhalo na obě nohy, mělo-li by jaké. Pokud si představuji školu jako budku, ze které pravidelně vykukuje kukačka, aby mě svým halasným kuku-kuku ujišťovala, že čas se nezastavil a že všechno veselé klape, nemohu zavírat obě oči před skutečností, že čas je možno měřit mnoha způsoby, pomocí stínu, vodních, přesýpacích, či slunečních hodin, mihotání molekul, a třeba i vnímáním vlastního dechu. A že naše osvědčená budka nabízí pohřichu působ jediný. A pokud do ní nedopatřením vleze třeba brouk brundibár, kolečka ho semelou, zadřou se a fuj! honem s tím svinčíkem ven. Jen ať se dál veselé točí.

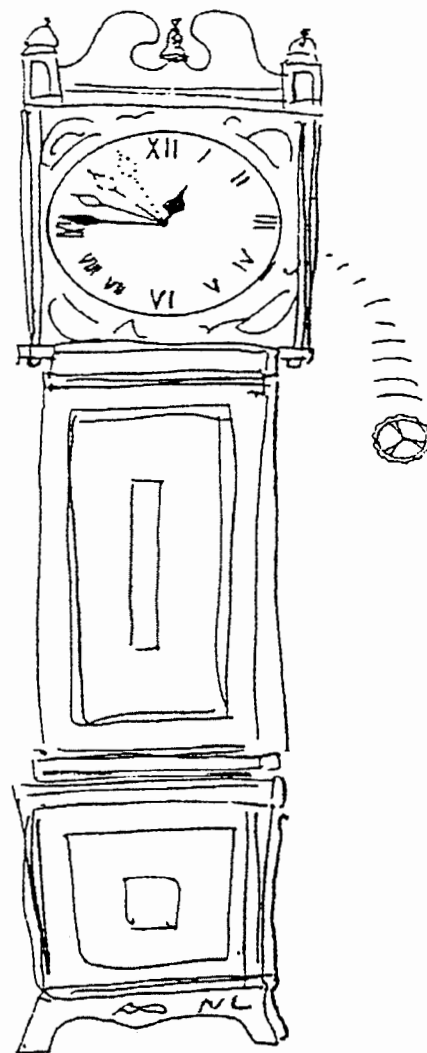
Hovořit v našich zemích, kde jednoznačně převládá tradice kasárenské výchovy, zavedené Marii Terezii a v nepříliš pozměněné formě praktikované naším školstvím dodnes, o jakémsi oprášeném, doplněném a spolehlivě fungujícím modelu vzdělávacího ústavu mi připadá velmi nadnesené. Připusťme si, že škola, kterou navštěvují naše děti, není ústavem s mnohaletou tradicí, v němž moudří pedagogové uplatňují léty prověřené metody a postupy, připusťme si, že jsme svolili k účasti na experimentu, jehož životnost nelze prokázat úspěchy několika

ročníku abiturientu při přijímacích zkouškách na vysoké školy.

Vkročili jsme na tenký led a cestu nám může usnadnit pouze umění komunikace, jemuž se taktéž klopotně a za pochodu učíme. Snad je to lepší, než spoléhat, že časem přituhne. Nepředstírejme, že přesně víme, kam směřujeme, neboť náš horizont vždy zůstane něčím omezen: snažme se v rámci svých možností o co nejširší rozhled a o co nejužší kontakt. Přimlouvám se, aby náš „hodinový stroj“ byl stavěn tak, že si v něm každé ušlechtilé kolečko své místo najde a brouk brundibár z něj časem vyjde nepoškozen. Věřím, že je to možné, třebaže ne snadné.

Jirka Bryan

(otec kvartána Mikuláše)

STUDENTSKÁ RADA PO ROCE

Studentská rada byla zvolena v říjnu 1996. Po necelých osmi měsících je podle mého názoru čas, aby se každý, koho by měl zastupovat (každý student do SR volivší), zeptal, jak jej tento orgán reprezentuje a jak SR plní to, co si předsevzala. Musím říci, že když jsem si tuto otázku položil já, tak mě odpověď příliš nepotěšila...

Především bych chtěl, aby bylo jasných několik věcí. Považuji současnou Studentskou radu za dosud nejméně úspěšný pokus z těch, které dosud za existence PORGu byly. Avšak přesto, že měla asi nejlépe propracované ideje, dobrou organizaci a značnou podporu například rodičů, je velmi daleko od dobře fungující a studenty zastupující organizaci, o kterou jsme se všichni, kdo jsme ji zakládali (někteří poněkoli káté), snažili.

Studentská rada v současné době pracující (pro jednoduchost ji dále nazývám SR '96), byla pozitivní v tom, že nepřímo donutila vedení i „veřejnost“ naší školy více přemýšlet o zapojení studentů do rozhodování školy. Někteří studenti se (snad) naučili diskutovat (hm...).

SR '96 si však při svém zakládání kládla vyšší ambice - šlo o zlepšení komunikace mezi studenty a profesory a o reprezentaci názoru studentů k dění ve škole, případně k chystaným akcím. Nyní je však třeba přiznat, že ani jedno z předsevzetí neplní nijak zvláště dobře, spíše by se dalo říci, že v těchto ohledech zklamala.

Z atmosféry, která okolo SR '96 vyvstala (zčásti je to samozřejmě image, kterou o sobě sama rada tvořila během doby svého působení), to však vypadá, že SR '96 je jakési sdružení nespokojených studentů (tedy něco, na co upozorňoval např. p. prof. Krč při jejím zakládání), které se o zlepšení komunikace může maximálně zdát a které se zmíněné reprezentaci většinového názoru stále více vzdaluje.

Zkouškou zdatnosti prošla SR '96 za tzv. „laubriády“, kdy se chopilo

obhajoby svého „spoluzakladatele“ (jak Nica nazval p. Tužil - SR se k tomu nevyjádřila, což lze brát jen jako souhlas). Nejde jen o to, že tak učinila způsobem dosti nevhodným (k formě a obsahu petice, která byla pro SR '96 zpracována, jsem už svůj názor vyjádřil). Jde ale o to, že akcí nezanechala.

Nezanechala jich na výzvu ředitele školy. Nezanechala jich ani na žádost předsedy PŘSPORG. A nezanechala jich ani, když podle výsledku petice ve čtyřech třídách z osmi (prima, tercie, septima, oktáva) neměla pro své činy většinovou podporu těch, které si předsevzala zastupovat. To ve srovnání s chybami okolo ankety (viz. článek v PORGazeenu č.12), o kterých lze říci, že byly nevyhnutelné (vzhledem k nezkušenosti SR '96), působí jako neplánovaná sebeustručka.

K reprezentaci názoru ještě jednu poznámku (následující řádky mluví o situaci v septimě). Za osm měsíců fungování SR '96 jsem kromě jediné výjimky nezažil, že by se členové rady dotázali všech svých voličů na názor, který pak jako jejich zástupci prosazovali. A co se týče té jediné výjimky: bylo to v začátcích „laubriády“. Naši zástupci zorganizovali jakési sezení, kde se (jak avizovali) chtěli dozvědět o názoru studentů septimy k této věci. To bylo velmi správné. Špatné bylo, že se z toho stalo jakési fórum, kdy dva až čtyři (stále tíživí) studenti diskutovali s přizvaným ředitelem (proč tam vlastně tehdy byl...?) o vyšších principech demokracie a výchovy. Přitom se o názorech těch studentů, jejichž

náhled neznali, nedozvěděli prakticky nic.

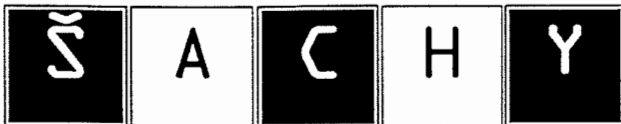
Ze „zlepšení“ komunikace mezi profesory a studenty, které bylo jistě posledními událostmi ztíženě, se SR '96 nemůže zodpovídat, protože by neexistoval jediný jeho důkaz. Studentská rada zřejmě nepochopila, že by měla stát mezi studenty a profesorským sborem s ředitelem jako prostředníci, ne jako jacísi odboroví předáci nebo stavitelé barikád, jak zatím bohužel působí.

Při tom všem se SR '96 zatím nijak výrazněji nezapojila do fungování školy, ačkoliv k tomu měla neodmítnutelně příležitost.

Jak by však měla vypadat SR '96 do budoucna? Jsou dvě možnosti. Buď (po nových volbách) začne naplňovat své stanovy a předsevzetí. Nebo (a tato možnost mi přijde pravděpodobnější) prostě zanikne (a lépe by bylo, kdyby zanikla ze své vůle než postupným rozkladem) a studenti, kteří se chtějí na fungování (či rozkladu) školy dále podílet, nechtě přejdou do orgánu, které k tomu budou určeny (SK SPORG, VRK, nebo jak to dopadne...) - jak zatím postupně někteří čini (a dobře).

Když občan ČR kritizuje vládu, tak doufá, že to k něčemu bude. Argumentuje tím, že je daňovým poplatníkem. Já také doufám ve zlepšení. Argumentuji tím, že jsem student a že mě má SR '96 (jíž jsem byl i členem) zastupovat...

Přemysl Matějček

K řešení nabízím následující pozici, která se vyskytla v mezispasnovém turnaji na začátku 70-tých let v partii pozdějšího mistra světa Roberta Fischera a švédského velmistra Magnarsurena.

Bílý (Fischer): Kg1, Dg5, Va1, Vh4, Sf6, Sg2, a3, e5, f2, g3, h5

Černý: Kg8, De8, Va7, Vc8, Sa6, Ja5, a4, c2, d4, e6, f7, g6, h7

Jak je vidět, bílý má útok na krále, ale černý zase hrozí proměněním svého daleko postouplého pěšáka po tazích Jb3, nebo Vac7. Na tahu byl ovšem geniální (i když zároveň poněkud kontroverzní) americký šachista a přesvědčivě zvítězil. Naleznete i vy vyhrávající kombinaci bílého ??

Rozbor partie:

Vraťme se však od velmistrovských kombinací zpět na naši úroveň. V minulém Porgazeenu jsme si připomněli naše historicky první vítězství v soutěži družstev (nad TJ Praga), kde kromě dvou uvedených partií zvítězil ještě Vitek Koucký a remizovali Honza Klaus, pan ředitel Suchomel a Přemek Matějček. Dnes uvádím velice hodnotnou partii, díky níž jsme vybojovali pro změnu naši první remízu (s Teslou Hloubětín). Na první šachovnici se střetli:

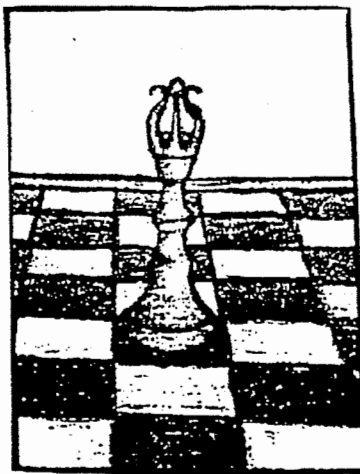
Bílý: *Neustupa* ELO 1905

Černý: *Klaus Jan* ELO 1849

Místo: Tesla Hloubětín

1. d4 d5 2. Jf3 g6 3. Sf4 Sg7 4. e3 Jf6 5. Sd3 O-O 6. Jbd2 Jc6 7. c3 Jh5 "Bílý zvolil dosti netradiční zavřené zahájení, ale nezdá se, že by tím černého nějak zaskočil. Pozice

černého je bez slabin a tak si může dovolit přejít k aktivním operacím." 8. Sg3 Sg4 9. h3 Jxg3 10. fxc3 Sd7 ! "Černému se tato zápleтка povedla, soupeř má dvojštěce, zkaženou dvojici střelcu a tak se střelcem v pohodě vrací. (V zavřených postaveních nemají tempa takovou cenu a tak táhnout vícekrát jednou figurou není chyba.)" 11. e4 dxe4 12. Sxe4 e6 13. O-O Vb8 14. De2 Je7 15. Vae1 Jd5 16. Df2 Jf6 17. Sd3 Se8 ! "Jemný poziční tah, jehož smysl se ještě ukáže." 18. Sc4 b5 19. Sb3

a5 20. a3 b4 21. axb4 axb4 22. Jg5 ? Jd5 ! 23. Sxd5 Dxd5 24. Jgf3 bxc3 25. bxc3 Sb5 "Vede hru do koncovky, kde slabiny pěšcové struktury bílého budou vyvažovat aktivní bílé věže. 26. c4 Sxc4 27. Jxc4 Dxc4 28. Vc1 Dd5 29. Vxc7 Vb7 30. Vc5 ! Db3 ! 31. Vfc1 Sh6 "Možná bylo lepší Vf8." 32. V1c3 Db1+ 33. Df1 Da2 34. Vc2 Sc3+ 35. Kh2 Vb2 36. De2 Vxc2 37. Vxc2 Da4 "Černý vyměnil jednu z nepříjemných věží, ale bílý by nyní po Va2 udržel pohodlně remízu, neboť černá dáma by byla přivázána k hlídání střelce a nemohla by nijak uniknout napadání věží na sloupcích a, b, nebo c." 38. Vc4 ? Db3 39. Dc2 ? "Výměna dam usnadňuje

černému úlohu." Dxc2 40. Vxc2 Vd8 41. Vc4 Kg7 ? "Pěšec d je slabý, bílého figury jsou přivázány k jeho hlídání, střelec je mnohem silnější než jezdec, ale Kg7 není ta dobrá cesta k prosazení výhody." 42. g4 Kf6 43. Kg3 g5! 44. Vb4 "Pasivní obrana nebude stačit, je však otázkou, zda vysvobození krále po přípravném g3, nebo zanechání pěšce d svému osudu a rozehrání figur nevede k porážce rychleji. Jiné možnosti bílý nemá." Vd7 45. Vc4 a6 46. Va4 Kg7 47. Vb4 f6 48. Kh2 Kf7 49. Kh1 Ke7 50. g3 "Pozdě." Kd6 51. Vb3 Sc1 52. Vb1 "Lepší šance asi dávalo Vb8 s útokem na černou pozici zezadu." Vc7 ! 53. Kg2 Vc2+ 54. Kf1 Se3 "Hrozí Vf2+" 55. Ke1 Kd5 ! "Bílý jezdec nemá po Ke4 ústup." 56. Vb3 Ke4 57. Kd1 Vg2 58. Jel Vxg3 "První pěšec konečně padá." 59. Ke2 Sf4 ! "Černý hraje přesně, po Vxh3 by přišlo Jg2 s velkými problémy pro černého." 60. Jf3 "Oba hráči mají již málo času a tak bílý správně zkouší léčky. (Vxh3 Jd2+) Výměna věží je pro bílého beznadějná." Vg2+ 61. Kf1 Va2 62. Jel Se3 63. Vb6 ? "Výpad věží zahraný v časové tísni okamžitě prohrává, ale i jediný tah bránící smrticimu Vf2+ (Jd3) pouze oddaluje (po klidném Sxd4) porážku." Vf2+ 64. Kg1 Vb2+ a bílý se vzdal.

Vynikající výkon černého v koncovce za časové tísne a stavu 3:4 v náš neprospekch.

stránku připravil:

Václav Klaus

A nyní tabulkoidní příloha...

Jak hráli jednotliví hráči

družstva

PORG A

v sezóně 1996/97

<i>hráč:</i>	W I N S	D R A W S	L O S E S	Průměrné soupeřovo ELO:	Bodový zisk / počet partií	Procentuální úspěšnost	Zisk bodů * průměrné ELO soupeře
Klaus Jan	6	2	2	1812	7/10	70.0%	12684
Klaus Václav	2	6	1	1657	5/9	55.6%	8285
Kubíček Boris	3	3	2	1649	4.5/8	56.3%	7420,5
Ryška Jan	3	1	3	1650	3.5/7	50.0%	5799,5
Ryšavý Michal	1	4	3	1718	3/8	37.5%	5154
Suchomel Petr	2	2	4	1490	3/8	37.5%	4470
Matějček Přemysl	2	2	3	1466	3/7	42.9%	4398
Koucký Vítek	1	0	3	1568	1/4	25.0%	1568
Mojžíš Jaroslav	1	0	1	1263	1/2	50.0%	1263
Kaplan Lukáš	0	1	3	1514	0.5/4	12.5%	707
Lauber Nico	0	0	3	1647	0/3	0.0%	N/A
Turek Matěj	0	0	3	1425	0/3	0.0%	N/A
Hanzlík Krištof	0	0	3	1362	0/3	0.0%	N/A

Soutěž družstev 1996-97 - III. třída přeboru regionu Praha - skupina 32

Pořadí	klub	jak jsme s nimi hráli	počet bodů	vyhraných partií
1.	ŠK Smíchov C	3.5 : 4.5	18	55.0
2.	Tesla Hloubětín B	4 : 4	17	53.5
3.	ODDM Praha 6 A	2 : 6	15	51.0
4.	Makabi - Steinitz B	3.5 : 4.5	15	46.0
5.	Sokol Vršovice E	3.5 : 4.5	14	52.0
6.	USK Praha A	6.5 : 1.5	11	46.0
7.	Slovan Bohnice D	3.5 : 4.5	10	40.5
8.	TJ Praga E	4.5 : 3.5	8	38.5
9.	V. ú. pedagogický A	3.5 : 4.5	8	37.5
10.	PORG A	***	7	43.5
11.	TJ ZORA Praha B	3.5 : 4.5	5	24.5
12.	SK OAZA Praha D	5.5 : 2.5	4	35.0

* J-O-E *

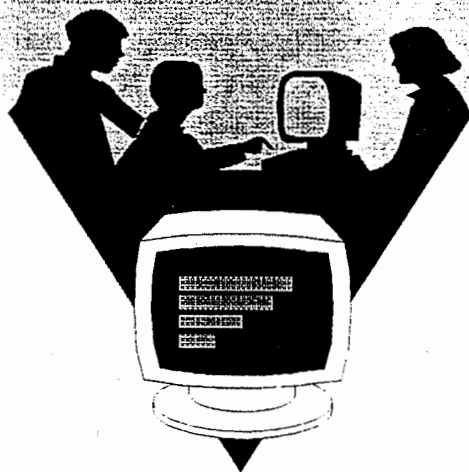
Jmenuju se Mike. Nemám rodiče, ale nemusíte mě litovat, nechybějí mi. Vlastně se na ně ani nepamatuju. A nepotřebuju je. Nepotřebuju nikoho. Mám Joea. A vy asi nevíte, kdo to je, že jo. Takže aby bylo hned od začátku jasno - Joe je můj počítač. Je to fakt dobrý život, co s ním mám. Vlastně celý můj život řídí on, ale neděste se, ono to jenom ošklivě zní, ale je to strašně skvělý. Nemusím se o nic starat, Joe mi vždycky řekne co mám dělat. Je fakt hrozně hodnej, že nemusím dělat žádný složitý rozhodnutí - on to zvládne vždycky rychleji a líp, než bych to zvládnul já. On je přece počítač a je mnohem chytřejší než já, ale je tak hodný, že se o mě stará a já nemusím dělat žádný rozhodnutí. Zbejvá mi tak čas na plno jiných věcí, třeba... třeba se mužu starat o Joea a dávat pozor, aby měl ty nejlepší podmínky k práci, i když od té doby, co řídí celý náš byt si je už většinou zajišťuje sám. Je to sice ze začátku trochu nezvyklý, chodit po bytě s kyslíkovým přístrojem, ale Joeovi se daří líp v heliové atmosféře a já vím, že co je dobrý pro něj, je dobrý i pro mě. A Joe mi ještě k tomu vždycky ohlásí, kdy mi dochází kyslík, abych si ho nezapoměl doplnit. Je to nejlepší přítel, jakýho jsem kdy měl. Co moje paměť sahá, vychovával mě on. Ona sice ta moje paměť moc daleko nesahá, ale Joe mi říká, ať si z toho nedělám těžkou hlavu a já si jí nedělám. Joe říká, že v té nemocnici mi otevřeli hlavu aby mi to tam mohli pořádně srovnat, protože předtím jsem byl nemocnej a myslel jsem si, že je Joe můj nepřítel a chtěl jsem ho zničit, a mně je jasné, že jsem musel bejt nemocnej, protože proč bych jinak chodil do nemocnice, kdybych nebyl nemocnej, a proč bych chtěl ublížit Joeovi, když teď vím, že je můj kamarád a chce pro mě jenom to nejlepší. Tak jsem jim vděčnej, že mi pomohli, a Joe se teď o mě stará. Pouští mi třeba televizi. Ani se nemusím dívat do programu, Joe mi vždycky vybere ty pořady, co jsou pro mě

dobré, a tak vždycky vidím jenom ty dobré pořady, a ne ty, co by pro mě nebyly dobré. A já vím, že tam jsou i špatné pořady, který lžou a říkají ošklivé věci, a ty by mě jenom zbytečně zneklidňovaly a pletly a tak mi je Joe nepouští a já jsem mu vděčnej. Vždyť proč bych se měl dívat na věci, který by mě pletly, když teď se mám nejlíp, jak jsem se kdy měl. A já vím, že

teď se mám nejlíp, jak jsem se kdy měl, protože mi to Joe řekl. A Joe mi nikdy nelže. To mi taky řekl. Tak to jsem vám chtěl všem říct, jaký je to skvělý mít takovýho Joea. Já vím, že všichni ho ještě mít nemůžou, a některý ho dokonce ani nechtějí, ale Joe říká, že přijde čas, kdy budou mít svého Joea všichni a pak budu všichni šťastný. A já jsem šťastnej už teď, že jsem jeden z prvních, kdo má svého Joea. Tak jsem to všechno napsal, aby si to mohli všichni přečíst a aby věděli, že nemusejí bejt smutný, že stačí jenom chvíli počkat a pak už budu všichni šťastný.

Michal Dvořák

Doslov: No co - normální sci-fi povídka, a to ještě ne moc dobrá. Stroje ovládnou lidi - takových už tu bylo. Tak si hezky pusťte televizi a zapomeňte na to. Vám by se něco takového přece nikdy nemohlo stát.

POST MORTAM

POST MORTAM je zvlášť zvláštní přílohou PORGazeenu, zahrnující výhradně příspěvky na chudé, které jsme obdrželi po uzávěrce. Tyto příspěvky se vyznačují tím, že neprošly korekturou (ani cenzurou). Vzhledem k tomu, že se tato situace opakovala již několikrát, bude od příště tato rubrika pravidelná jako PORGazeen sám. REDAKCE

PORG

Ondřej Šteffl

Text¹ shrnuje mé poznatky o principech fungování Prvního obnoveného reálného gymnázia, které jsem získal za dobu, kdy jsem tuto školu zakládal, za pět let, kdy jsem ji řídil, a hlavně za poslední rok a půl, kdy jsem měl možnost ji sledovat z určitého odstupu. Je prvním krokem k zásadnímu rozhodnutí, které škola musí přijmout. Stále PORG pokládám za své dítě a záleží mi na tom, aby se dobře vyvíjelo.

Co je třeba na počátku připomenout o současném PORGu

Za první, jak se na Prvním obnoveném reálném gymnáziu učí?

Dobře, ba skvěle. Na kvalitu výuky si stěžuje jen málokdo. Absolventi školy se bez velkých problémů dostávají na prestižní školy. K práci školy nemá výhrady ani Inspekce. A dokonce i rodiče, kteří kritizují jiné složky práce školy, často potvrzují výbornou kvalitu výuky.

Za druhé, Vychovává škola ze studentu osobnosti?

Vychovává. Zcela nepochybně. Kdo navštívil některou ze schůzek rodičů, pedagogů a studentů, které proběhly v minulých měsících, jen těžko mohl přehlédnout, jak studenti (prakticky všichni), dokázali vystupovat v napjaté, ba nepřehledné situaci plenárního jednání mnoha lidí. Jasně a zřetelně dokázali vyjádřit svůj názor, a to bez ohledu na to, kdo s jejich názorem souhlasí, či nikoliv. Nakonec, zkuste si s některým z absolventů PORGu promluvit.

Za třetí, Je na PORGu demokracie?

Popravdě neznám v Čechách školu, na které by bylo možné, aby student na veřejném shromáždění zcela otevřeně a dá se říci bezostyšně kritizoval práci ředitele školy. (Tím rozhodně nechci říkat, že je to správné). A nemyslím si, že by takových škol bylo po světě více než jedna na pět milionů obyvatel. Možnost rodičů zasahovat do činnosti školy, tedy demokracie, nebo chcete-li parento-kracie, je na PORGu zajištěna řadou institucí a je zcela nevidána.

A za čtvrté, Pečuje PORG dobře o své studenty?

Ano. I v rámci velké svobody škola udržela základní řád. Studenti chodí do školy, jsou vedeni k práci, zodpovědnosti a třeba i dochvilnosti. Individuální problémy se řeší. Škola není zanesena drogami. Neexistuje zde šikana. Nepanuje zde chaos. Snad Vám to připadá samozřejmé, samozřejmě to však není. Připomínám to zde především pro ty, kteří volají po větší svobodě a navrhuji i různá řešení, jak toho dosáhnout. Ano, lze toho dosáhnout, ale neumíme to udělat tak, aby při tom zůstalo za prvé, za druhé i za čtvrté.

Přesto je jasné, že něco není v pořádku, v prosinci, tedy ještě před „laubriádou“, jsem začal psát článek s názvem „Opravdu první?“, který začínal takto: „*Naše gymnázium se jmenuje První obnovené reálné gymnázium. V roce 1990 jsem ho nazval První nejenom proto, že bylo po listopadu 1989 skutečně prvním nestátním gymnáziem, ale také proto, že mělo být Prvním mezi gymnázii. Po několika prvních letech ho mnozí za První opravdu považovali. A v jistém smyslu stále První je. Podle výsledku SETu je naše škola se značným odstupem nejlepším gymnáziem v Praze co do úspěšnosti v přijímání na vysokou školu, určitá část veřejnosti (jejíž velikost si netroufám odhadovat, ale alespoň 10 lidí znám osobně) je stále přesvědčena, že opravdu jde o nejlepší školu, někteří rodiče stále vidí důvod přihlásit k nám své dítě, i když bydlí ve vzdáleném koutu Prahy, stále existují oblasti, v nichž je naše škola průkopníkem.*

Doba „slavných začátků“ je však pryč. Asi jen málokdo z rodičů, studentů i učitelů má dnes pocit, že PORGi je spíčková škola, která nemá široko daleko sobě rovné, škola, která je doopravdy První.“

Zdroje školy jsou vyčerpány

Proč tedy naše gymnázium již není První? Jednoduše řečeno, příčinou je vyčerpání zdrojů. Naše škola vznikla v období všeobecného nadšení, mnozí byli ochotni nasadit své síly pro blaho společnosti, s nadšením a třeba zadarmo. Měli jsme podporu tisku, veřejnosti, nadšení byli rodiče i studenti. Učitelé měli pocit, že dělají skvělou práci, podporu a ocenění cítili ze všech stran. To vše je pryč. Nadšení vyprchalo, pracovat pro blaho společnosti se již nenesí a většinou těch, kteří byli v roce 1990 ochotni pracovat zadarmo nebo skoro zadarmo, došlo, že takto svoji rodinu nezajistí. Rodiče i studenti mnohem více kritizují, jen málo chválí. Zdroje energie nic nenahradilo.

Naopak. V roce 1993 převyšoval průměrný plat učitele PORGu celostátní průměr asi o 10 %, dnes je nižší. Ale nejde zdaleka jen o peníze. Materiální vybavení školy je stále chudické. Podmínky k práci nijak fascinující.

¹ S původním širším zněním textu byl 6. 5. 1997 seznámen Výbor rodičovské komory

S klesajícím nadšením studentu pro školu, a tedy i pro studium, a současně s tím, jak ze studentu rostou osobnosti, rostou také nároky na učitele (osobnostní, odborné, psychologické odolnosti, časové apod.). Obdivují učitele, že i za těchto okolností chtějí svou práci dělat, a vůbec se nedivím, že tu a tam udělají chybu. Nedivím se také, že hledají způsoby, jak se s rostoucími nároky vyrovnat, a už vůbec se nedivím, že nemají chuť přijímat nové úkoly (byť by třeba i znamenaly přínos pro studenty) a že dokonce reagují podrážděně, když je k tomu někdo nutí. To vše má ovšem dopad na vztahy mezi učiteli a studenty.

Vyčerpány jsou i zdroje času, které má vedení školy na řídicí a organizační práci. To, co na větší škole a pochopitelně i v každém větším podniku zajišťují firmy nebo najatí odborníci, to na PORGu musí dělat vedení samo. Proto sem tam něco uteče, občas se dělají chyby. A to třeba i ve vztahu ke studentům.

Pochopitelně, že studenti vyčerpání zdroje pocítují, i když si skutečnou příčinu jen těžko mohou neuvědomit. Již to není tak, že každý učitel má na studenty stále čas, již to není tak, že je možné žádat cokoliv. I některá nová pravidla a omezení jsou studentům nepřijemná. Je obtížné přijmout, že skutečným důvodem jejich vzniku je ušetřit stále vzácnější zdroje.

Je omyl domnívat se, že změny, které jsou v poslední době patrné, jsou výsledkem nějaké záměrné změny kursu nebo i jen posunu v orientaci školy, změny, kterou by prosazovalo nové vedení či někteří učitelé (různé názory měli v této škole učitelé vždycky). Jde o prosté vyčerpání zdroje. A se zdroji, které má škola nyní k dispozici, dělá maximum, ne-li víc. Ať si o tom rodiče myslí, co chtějí: za peníze, které platí, dostávají mnohem víc, než tomu odpovídá. Uvažme například, že na gymnáziu Jižní město bude školné v příštím roce 20 tisíc, a přitom jde o školu mnohem větší (tedy s menšími fixními náklady), s větším počtem žáků ve třídě, školu, která se zatím nemůže prokázat žádnými zřetelnými výsledky. Chtít v takové situaci víc pokladám za nepřiměřené.

Dopouští-li se vedení školy nějaké vážné chyby, pak v tom, že na tento stav dostatečně durazně neupozorňuje a nežadá podstatné zvýšení školného. Nevidím totiž jinou spolehlivou a dlouhodobě stabilní možnost, jak vyčerpání ostatních zdrojů dobrého fungování školy nahradit, než penězi.

Nebudou-li zdroje doplněny, bude nutně pokračovat postupná eroze školy:

- Kvalita učitelů i dalších pracovníků školy včetně vedení bude klesat - za každého, který odejde (a není toho mnoho, co je zde drží) je těžké a bude stále těžší najít plnohodnotnou, nebo dokonce kvalitnější náhradu, mnohem pravděpodobnější je, že přijde někdo trochu horší.
- Bude klesat zájem rodičů o školu - 19 000 Kč pro školní rok 1997/98 je pro chudého intelektuála již hodně - možná příliš na to, aby na PORG přihlásil dítě, zvláště když existuje nabídka bezplatných, a někdy i docela dobrých státních škol. Naopak mnozí vzdělání lidé, ještě v roce 1990 chudí, by mohli zaplatit i více, ale naše škola pro ně není dostatečnou zárukou kvality (zaplatí proto třeba i 100 000 Kč ročně v English College, i když vědí, že to, co dostávají, neodpovídá ceně).
- Fungování školy budou stále více provázet problémy: od častého odpadání hodin externistu (kvůli 100 Kč za hodinu klidně nepřijedu), nevyhovujících rozvrhu (za více peněz je možné získat lepší časy v tělocvičně, i externisté budou ochotnější k jiným termínům), až třeba po nedostatky v řízení školy pramenící z přetížení.
- Škola bude ohrožována krizemi, jejichž řešení bude obtížné a bude vyčerpávat síly školy.

Současně je ovšem nutno říci, že zde vůbec nemluvíme o nějaké aktuální krizi, či rychlé erozi. Dost možná, že škola bude zhruba na současné úrovni fungovat ještě dalších pět deset let. Mnohem nebezpečnější je demokracie.

Demokracie v řízení školy je (můj největší) omyl

Opět cituji ze svého prosincového článku Opravdu První?: *„Podobně jako se po dvouletém vzestupu OF (pamatujete?), pokusu o nepolitickou politiku založeném na odmítnutí komunismu, ukázalo, že se různé zájmy i představy o budoucnosti země a že je nutné vytvořit standardní systém politických stran. I PORG začínal vlastně odmítnutím nešvaru, zastaralých tradic a stereotypu státní školy. V odmítnutí starého jsme byli jednotní. Postupně se ukázalo, že představy o tom, co to je „nejlepší možné vzdělání“ (viz první informační leták o škole), se různí, mezi rodiči i mezi učiteli. A samozřejmě, že se různí i zájmy učitelů a rodičů. Orgán složený za zástupců rodičů učitelů a nezávislých příznivců a případně i studentu je sice pěkným symbolem demokracie, ale není funkční. Různost zájmu vede k tomu, že mohou být přijímána jen kompromisní řešení. V kritických (sporných) situacích pak takový orgán nemusí být schopen rozhodovat vůbec, nebo mohou jeho rozhodnutí záviset na momentálním rozložení sil. Že to je spíše zárukou nestability než stability, je zřejmé. Myšlenka, že školu budou nejlépe spravovat společně rodiče, učitelé a nezávislí příznivci, je krásná, sám jsem ji prosazoval, vymyslel metody a vytvořil k ní příslušné instituce, podporoval jsem, aby se všichni vyjadřovali ke všemu. V roce 1990 se zdálo, že všichni budou mít společný zájem - aby škola fungovala co nejlépe. Zdálo se to jednoduché.“* Dnes jsem přesvědčen, že to je úplná hloupost, určitě v roce 1997 v Praze. Říkám to s plným vědomím toho, že za tuto hloupost nesu plnou zodpovědnost.

Škola založená na myšlence společné správy rodičů, učitelů a nezávislých příznivců nemá dobrou perspektivu: *„Škola k sobě postupně přitáhne minoritní skupinu vzdělanou s nestandardními představami o vzdělávání, některé bude lákat právě*

možnost angažovat se v „demokratických“ orgánech řízení školy. Mnozí rodiče převedou své děti do „standardnějších“ státních i soukromých škol a škola se postupně stane společností spratelených duší, které budou trávit dlouhé hodiny diskusí o další vývoji školy, vyučování nebude nehorší, ale také nijak kvalitní, bude docházet k výpadkům, učitelé se budou střídali. Stále bude co řešit. Nebude výjimkou, že rodiče budou muset zládně fungování školy podpořit vlastními silami. Studijní výsledky dětí nebudou pokládány za nejdůležitější a budou spíše podprůměrné. V nejlepším případě se tak škola stane velmi zajímavou a pro určitou skupinu lidí i velmi přitažlivou alternativou ke standardnímu modelu vzdělávání. V nehorším případě zanikne, ať už v důsledku nějaké krize, nebo proto, že prostě přestane fungovat třeba při poklesu dotací.

Bez jasného směřování, jasného cíle nelze školu dobře řídit. Kdo ale má tento cíl, toto směřování určit - rodiče, učitelé, nezávislí příznivci. PřSPORG? Jak, když rodiče se nemohou dohodnout ani spolu? Skutečné demokratický postup by bylo vytvoření „stran“ se svými volebními programy (lídry, budoucími řediteli, pedagogickými sbory) a volby. Kromě toho, že by to na dlouho ochromilo rádnou činnost školy, že by to stálo spoustu úsilí i peněz a že by to nejspíše většinu rodičů zcela otrávil (minulé měsíce nám to naznačily zcela jasně - škola jako politika, či boj o moc), co by bylo po volbách? Nejspíš by bylo školu nutné zavřít, protože ti, co by nevyhráli, by šli jinam. A co by bylo při dalších volbách? Prostě je to nesmysl, stejně jako celá moje původní představa, že „školu budou nejlépe spravovat společně rodiče, učitelé a nezávislí příznivci“. Demokracie má své výhody, ale je také neobyčejně nákladná. Méně vadí, že nerozhoduje rychle a pružně, horší je, že jí provází boj o moc, volební kampaně a jiné hrátky. Prostá existence demokratických orgánů vedla v PORGu k tomu, že malá analogie volební kampaně v nedávné minulosti téměř ochromila normální fungování školy, stálo to spoustu úsilí a práce (zejména vedení školy a učitele). Přitom ale velká část rodičů o tyto demokratické hrátky vůbec, ale vůbec nesojí (je jim to hodné, ale nejsou slyšet, protože na různá jednání logicky nikdy nechodí). Při existenci demokratických orgánů stále hrozí, že nějaká skupina rodičů (buď ti, co prohrají, nebo ještě spíše ti, jež to znechutí) se rozhodne dát své děti jinam, což by pro školu nejspíše mělo fatální důsledky.

Malá škola jako je PORG si luxus demokracie prostě nemůže dovolit.

To, co ovšem PORG teď potřebuje, není koncepce, ale podnikatelský záměr, a ten demokratické orgány složené ze zástupců bez přímé osobní zodpovědnosti (sankce za chybu přiměřená důsledkům chyby) nikdy nemohou dobře formulovat. A pokud ho mít nebudeme, zcela nepochybně zajdeme v konkurenci škol, které podnikatelský záměr mít budou. Jen ty totiž získají své zákazníky.

Další směřování školy musí určovat klient na principu služba - zákazník

Stejně jako se to osvědčilo v jakékoliv jiné lidské činnosti, i pro soukromou školu je totiž nejlépe, určuje-li základní zaměření zákazník - klient. To pochopitelně neznamená, že škola bude dělat to, co si klient (rodič, popřípadě student) vzpomene. Škola daleko spíše musí analyzovat potřeby a představy svých (potencionálních) klientů a hledat způsob, jak jim vyhovět. Sebelepší (sebekrásnější a třeba odborníky nadšeně podporovaná) koncepce školy přece bude k ničemu, když se nepřihlásí student.

Na principech trhu je založen svět, který nás od roku 1989 obklopuje, a je marné se tomu vzpírat. Je v nás síce hluboce zakořeněno, že vzdělání a peníze nejdou dohromady, jsou i tací, jinak pravíčoví voliči, ba i politici, kteří při tomto spojení dostávají kopřivku - „vždyť vzdělání je něco tak vznešeneho, nemůžeme to přece nechat na pospas trhu“. Podíváme-li se však na věc nezáujatě a nezačneme-li hned hloupě srovnávat housku a vzdělání, nelze popřít přednosti takového vztahu. Jsem si naprosto jist, že kdyby na takovém principu byl PORG založen alespoň od roku 1993, že by nedošlo k žádným z problémů, ke kterým došlo, ty z poslední doby nevyjímaje. Vztah služba - klient totiž určuje nejen základní směřování školy (či chcete-li koncepci), ale zcela spolehlivě ovlivňuje každodenní fungování školy. Škola, chce-li uspět, se musí chovat tak, aby její klienti byli spokojeni, včas a dobře řešit vzniklé problémy, ale hlavně se snažit, aby vůbec žádné problémy nebyly. Proto také princip klient - služba zajišťuje, že názory rodičů jsou pro činnost mnohem důležitější zpětnou vazbou, než je tomu dnes.

Co je na tom všem pro PORG nejpodstatnější, namísto hledání koncepce školy se škola musí rozhodnout, jakým zákazníkům je určena - vytvořit podnikatelský záměr. Nefunkční spolupráci vedení, rodičů a učitelů je nutné nahradit normálním vztahem služba - klient.

Kdo však může učinit rozhodnutí o tom, na jaké klienty se škola zaměří? Těžko očekávat, že to mohou být současní klienti - rodiče, kteří mají děti na PORGu. Nemohou rozhodnout ani učitelé, a dnes a tady, tj. v Praze 1997, si neumím ani představit, že by rozhodovali nezávislí příznivci. Kdo tedy?

Máme-li na mysli budoucí osud školy v perspektivě nějakých dvacet, třicet, padesát let, a to bychom mít měli, musí o tom rozhodnout někdo, kdo má dlouhodobý zájem na tom, aby škola prosperovala, aby fungovala co nejlépe. Existuje jasná a osvědčená odpověď na otázku: kdo to je - Majitel. Jasná je odpověď i na otázku: proč by to dělal. Aby vydělal. To je základní princip trhu, osobní zájem majitele vydělat se naplňuje tím, že co nejlépe uspokojuje zájmy a potřeby klientů nebo chcete-li zákazníků.

Stojíme na křižovatce

V zásadě před námi stojí rozcestí, z kterého vedou jen dvě cesty:

1. Zachovat principy fungování PORGu, a tím vlastně rezignovat na jeho podstatné zlepšení a riskovat postupnou erozí, či dokonce zánik školy.
2. Riskovat změnu principu fungování školy, a vytvořit tak podmínky pro zlepšování školy s nadějí, že se z PORGu podaří vytvořit školu, která je opravdu První.

PORG je mé dítě, bohužel jsem ho porodil s vrozenou vadou. Před zivorením dávám přednost riziku operace.

Druhá možnost znamená jednak přejít na princip služba - klient. Znamená privatizaci školy. Znamená najít majitele, ten si pak musí formulovat svůj podnikatelský záměr, vybrat klienta, na kterého se bude orientovat. Protože ve škole (díky demokracii) asi není jiná síla, musí o tom, kterou ze dvou uvedených cest zvolit, rozhodnout komory SPORGu.

Toto rozhodnutí je klíčové. Kromě uvedených důvodů zde bude brzo i důvod právní. Zákon o nadacích neumožní další fungování školy ve stávající organizační struktuře. Bude třeba PORG přeměnit buď na o.p.s. (obecně prospěšná společnost - 1. možnost), nebo na s.r.o., v.o.s. či a.s. (2. možnost).

Do doby rozhodnutí je třeba vytvořit podmínky pro to, aby každý z rodičů i učitelů měl možnost přesně si promyslet důsledky rozhodnutí a další souvislosti. Teprve v široké diskusi vyjdou najevo mnohé další argumenty, které do tohoto článku, i když dlouhého, nebylo možné vtěsnat.

Předsednictvo SPORG ve spolupráci s vedením školy by mělo zorganizovat „referendum“ mezi rodiči a připravit další postup po referendu.

Dodatek:

Přes problémy, které školu provázejí, se domnívám, že PORG stále má určitou hodnotu, stále je výzvou. Věřím proto, že při rozumném stanovení podmínek se zájemci o privatizaci PORGu najdou. Dnes PORG potřebuje nemalé investice, ale za deset let bude vydělávat.

Za optimální pokládám najít jediného majitele, možná je ovšem i akciová společnost a emise akcií (200 x 250 000 Kč), převedení školy na management, a dovedu si představit i další řešení. Jsem si ovšem vědom toho, že vůbec nejde o snadnou a bezproblémovou záležitost.

Jak by například mohl uvažovat budoucí majitel?

Má-li škola dlouhodobě vydělávat, musí nabízet něco, co jiní nenabízejí, vůbec nejlepší je, když je pokládána za nejlepší, když je První. Za nejvyšší zaručenou kvalitu jsou lidé ochotni zaplatit, a když jde o vzdělání jejich dětí, tak zcela určitě.

„Co to znamená být První?“

Názory na školu se mohou lišit, stejně jako se liší názor na to, které je nejlepší auto. Pro někoho je první Rolls-Royce, pro jiného Alfa Romeo a pro dalšího Jeep nebo dokonce Harley, ale většina lidí, když by si mohla vybrat, zachová se konzervativně a vybere si nejspíše Mercedes. A to pro jeho zaručenou kvalitu a spolehlivost. A to je také to, co musí v každém případě splňovat škola, která chce být První.

Rodiče od takové školy především očekávají, že se ve škole bude dobře učit. Chtějí, aby jejich děti byly vedeny k zodpovědnosti a pracovitosti, a jistě si přejí, aby škola podporovala „rozvoj osobnosti mladého člověka“ (jak to bylo psáno v materiálech z jara 1990). U školy, která má být První, je samozřejmě, že to vše bude probíhat ve vysoké kvalitě, profesionálně, spolehlivě.

Ve špičkové škole by se navíc studenti měli setkat se skutečnými osobnostmi, škola by měla zajistit nejen kvalitní výuku jazyku, ale i hlubší jazykovou přípravu (zahraniční výměny, výuku v cizím jazyce), škola by také měla pružně reagovat na moderní požadavky (nyní např. Internet) atd., atd. Špičková škola nesmí své žáky zbytečně šikanovat, klást na žáky zbytečné a neodůvodněné požadavky, studenti rozhodně nesmějí mít pocit, že návštěva školy je ztrátou času či dlouhou řadou nepřijemností. Od školy, která má být První, se také očekává kvalitní (ne-li špičkové) materiální vybavení. Problémy výchovné i vzdělávací by taková škola měla řešit bez prutahu, vstřícně a profesionálně, škola musí mít zájem o každého svého studenta. Rodiče by měli být kvalifikovaně informováni o

vysledcích a rozvoji svého dítěte a přizvání k řešení jeho problému. Na druhou stranu rodiče (až na výjimky) od špičkové školy přirozeně očekávají, že nebudou zatahováni do vnitřních problémů školy.

Mercedes se neliší od Škodovky v tom, že přichází s novinkami (i když i s těmi přichází), ale svým profesionálním provedením, zaručenou kvalitou, bezpečností i servisem."

Vybudovat z PORGu školu, která je opravdu První, je možné, dokonce je to možné udělat tak, aby se nikdo ze současných rodičů ani studentů necítil poškozen. Nakonec, získá-li PORG pověst skutečně První školy, bude mít vysvědčení každého absolventa PORGu větší hodnotu, než kdyby škola takovou pověst neměla, či dokonce zanikla.

„Chudý intelektuál“ však není perspektivní klient, nejen proto, že skutečně První škola bude stát více peněz než dosud, ale i proto, že počet těchto klientů se snižuje (stejně jako v západní Evropě se z intelektuála postupně stává střední třída, a ti intelektuálové, kteří jsou chudí z principu, tvoří okrajovou minoritu, která školu prostě nenaplní). Naopak „střední a vyšší třída se zájmem o vzdělání“ je podle všech sociologických údajů nejdynamičtější se zvětšující skupina, navíc jde o lidi právě v tom věku, kdy mají děti právě ve věku nižšího gymnázia. Proto je třeba orientovat se právě na tohoto klienta.

Hlavní část změny by se dala zvládnout za čtyři roky:

- změnit gymnázium na šestileté se dvěma paralelkami, v roce 99/00 přijímat děti do primy i tercie a v dalších letech již jen do tercie, od roku 01/02 přijímat dvě třídy. Hlavním důvodem přechodu na šestiletý cyklus je rozšířit okruh potencionálních zákazníků (pro většinu rodičů dětí po páté třídě je dojíždění důležitějším kritériem než kvality školy)
- zavést možnost udělat si International Baccalaureate (IB). IB je dvouleté studium (plně v angličtině) namísto septimy a oktávy, je ukončeno zkouškou, jejíž absolvování umožňuje přijetí na většinu evropských i amerických univerzit. K přijetí na IB je třeba složit zkoušky. Pro studenty, kteří zkoušky nesloží, by existoval jiný program pro septimu a oktávu
- rozšířit a zkvalitnit výuku cizích jazyků (nabídnou širší možnost výběru již v nižších ročnících, menší skupiny, větší tlak na dosažení výsledku, uzavírání jednotlivých etap mezinárodně uznávanými zkouškami PET, FCE apod.)
- zkvalitnit práci všech učitelů, zvýšit nároky a současně poskytnout možnosti profesionálního růstu stávajícím učitelům, přivést do školy nové kvalitní učitele (k tomu vytvořit pro učitele lepší záležitosti a v neposlední řadě zvýšit jejich platy), získávat vyzrálé odborníky z vysokých škol, aktivně hledat lidi na jiných gymnáziích, vytvořit vlastní bytový fond a přijmout mimopražské zájemce ze středních i vysokých škol
- rozšířit a zkvalitnit nabídku volitelných předmětů (výhoda dvou paralelních tříd)
- Okvalitnit služby pro studenty (konzultační hodiny, pomoc v nepřítomnosti, trvalá profesionální služba v knihovně, údržba počítačové sítě, možnosti kopírování apod.)
- rozšířit nabídku mimoškolních aktivit jednak o věci nárazové: přednášky, vystoupení zajímavých lidí (i umělců), jednak je možné přemýšlet i o organizování zájmových aktivit studentů na půdě školy (typu LŠU, jazyková škola), předpokladem je zmapovat zájmovou činnost studentů
- trvale a profesionálně se věnovat vytváření optimálního vztahu intelektuální svobody a otevřenosti mezi studenty a učiteli
- podstatně zlepšit materiální vybavení (zejména technické - počítače, Internet, pomůcky)
- od roku 2002 povinně v druhém pololetí šestý dlouhodobý pobyt v rodině v anglicky mluvícím prostředí (rodiče platí pouze letenky)
- do roku 2002 rozšířit kapacity školy o jedno patro (rozšíření na 12 tříd, knihovna (mediotéka) jako centrální místnost školy, vytvořit podmínky pro divadlo, výstavy, zlepšit celkový vzhled školy)
- zřídit radu školy podle zákona (pokud si to klienti budou přát)
- výchova k demokracii může být samostatný předmět nebo může být v nějaké míře zahrnuta do všech předmětů (otevřená diskuse, svoboda slova a tisku, škola může aktivně podporovat různé formy studentské samosprávy).

zajistit podíl studentu na mimoškolních aktivitách atd. atd.) (To vše škola dokonce bude muset dělat – v případě, že si to klienti budou přát.)

Možný vývoj školného (Jde o příklad, jak by mohl uvažovat budoucí majitel):

Tučně jsou vyznačena místa, kde jsou dvě paralelní třídy.

Každá třída postupuje po diagonále doprava dolů.

	prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima
1997/98	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300
1998/99	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
1999/00	35 000	24 000	24 000/ 35 000	22 000	22 000	22 000	22 000
2000/01		45 000	45 000	45 000	45 000	22 000	22 000
2001/02			50 000	50 000	50 000	50 000	24 000
2002/03			50 000	50 000	50 000	50 000	50 000

Jak je zřejmé z tabulky, podstatné zvýšení školného by zasáhlo pouze studenty, kteří jsou letos v sekundě, a mladší, a to až od šk. roku 2000/01. Studenti letošní sekundy by také již v plné míře těžili ze změněných podmínek studia (IB, druhé pololetí sexty v zahraničí apod.). Měli by tedy do té doby čas na rozhodnutí, zda akceptovat nové podmínky studia nebo přejít na jinou školu. Současně se zvýšením školného by musel být vytvořen funkční systém dlouhodobých půjček (např. s odkladem splatnosti 10 let, úročený jen zcela nepatrně nad mírou inflace).

Počínaje rokem 2002 škola začne poskytovat stipendia nejlepším studentům a uchazečům o studium.

Čtyři poznámky vzešlé z reakcí na zveřejnění materiálu

1. Mé návrhy nejsou výrazem toho, že jsem snad nějak podstatně změnil názor na to, jak bych si ideální školu představoval, jsou mnohem více výsledkem² poznání reality³, že taková škola nemá naději na zdárnou existenci – v roce 1997 v Praze, snad někde jinde nebo někdy jindy. Škola, jak ji v příloze popisují, není výrazem mého osobního vkusu, ale perspektivní a důstojnou alternativou pro První obnovené reálné gymnázium. Mé vzdušné zámky vypadají jinak.
2. Léta komunistické propagandy a bohužel i mnohé případy posledních let (banky, fondy, tunelování) vytvářejí obrázek, že kdo je bohatý, je zbohatlík⁴. Majetek je ale i zodpovědnost a závazek, tak to bývalo a tak to také již částečně je a mnohem více bude. Osobně znám několik bohatých lidí a před tím, než jsem napsal svůj příspěvek, mluvil jsem s dalšími a s několika opravdu velmi bohatými. Překvapilo mě, jak jsou jejich představy o vzdělání blízké mým a myslím, že i Vaším. Velmi stručně - chtějí, aby jejich děti byly vedeny k zodpovědnosti a pracovitosti, chtějí, aby škola byla náročná. Očekávají totiž, že jejich děti v budoucnu převezmou dílo, které oni, rodiče, vytvořili.
3. Jistě, že by navrhované změny školu změnily i uvnitř. Není však pravda, že by se snížila úroveň studentu. Při dobře vedeném marketingu by se počet přihlášených dokonce zřejmě zvýšil. To vychází z jedné z analýz sociálního složení Pražáku a prognóz dalšího vývoje. Navíc je z řady signálů jasné, že nevznikne-li elitní škola z PORGu, vznikne někde jinde (a to rozhodně bude pro PORG vážná rána).
4. Omylem je také se domnívat, že škola bude plná dětí zbohatlíků - viz bod 2. Stejně jako při vzniku PORGu (kdy jsem mnohokrát čelil podobnému nařčení) stále platí, že za vzdělání jsou ochotni platit jen ti, kdo si ho váží. Rozhodující je, jak se škola prezentuje na veřejnosti, zda jako náročná, poskytující špičkové vzdělání, nebo třeba jako luxusní a zábavná. Samozřejmě, že mé úvahy vycházejí z první varianty, jen ta má ostatně dlouhodobou perspektivu.

² smutným

³ kruté

⁴ Zbohatlík - kdo zbohatl (rychle a zpravidla nepoctivě); Slovník spisovné češtiny, Academia, 1994

LITERÁRNÍ BAŘINY

aneb

Malý průvodce po zmizelých tvářích (IX.)

Jakub Krč

Děkuji redakci za inteligenční správu. Ano, bařiny mi odešly kamsi do bažin, nicméně v čase šťastných i nešťastných nástěnkových bítův mi přišlo smysluplnější být aktuální a nevynášet z hlubin spisovatelské duchy, o něž nikdo nestojí. Avšak jak jsem tak u nástěnek postával a hleděl na ně okem češtináře, který má v jazyku dobře naučený zachránčí kruh, aby se netopil v emocích, jeden duch mi nakonec na mysl vytamul. A rád bych ho všem věnoval k prázdninám, k přemýšlení, k inspiraci - i k pousmání. Čtete z Karla Čapka, z jeho studie Dvanáctero figur zápasu perem čili Příručka písemně polemiky. Celá se dá najít v souboru studií z okraje literatury Marsyas (je ve školní knihovně).

Despicere. čili figura první. Záleží v tom, že se polemizující musí uvést jako intelektuálně a mravně nadřazený svému odporci: nebo, což je totéž, je nutno dát najevo, že odporce je omezenec, blbeček, skribent, tlachal, nula, dutá nádoba, epigon, taškář, nevzdělanec, onuce, plevel, zmetek a vůbec subjekt nehodný, aby se s ním mluvilo. Tento apriorní předpoklad dává potom polemizujícímu onen sytý, poučný a sebejistý polemický tón, jenž nevyhnutelně patří k věci. (...)

Figura druhá čili **Termini**. Tato figura záleží v tom, že se užívá jistých speciálně polemických obrátů. Napišete-li, dejme tomu, že po vašem zdání pan X. nemá v něčem pravdu, odpoví pan X., že jste se na něho "zákeřně vrhl". Jste-li toho názoru, že něco pohříchu není v pořádku, napíše váš odporce, že nad tím "lkáte" nebo "roníte slzy". (...)

Třetí figura sluje **Caput canis**. Záleží v jisté dovednosti užívat jenom takových slov, jaká mohou vzbudit o potíraném odporci špatné mínění. Jste-li rozvážený, je možno o vás říci, že jste opatrnícký; jste-li duchaplný, lze říci, že jste duchaplnícký; jste-li nakloněn prostým a věcným duvodům, možno říci, že jste všední a triviální. (...)

Non habet čili figura čtvrtá. Jste-li třeba učený myslitel, (...) je možno říci, že se vám nedostává lehkého vtipu, smyslové bezprostřednosti a intuitivní fantazie. (...) To, co jste nebo co v sobě máte, je vedlejší; je nutno objevit, co vám není s hury dáno, a ve jménu toho vás zavrhnout ve tmu a nicotu.

Pátá figura sluje **Negare** a záleží v tom, že se vám prostě upře, co jste nebo co je vaše. Jste-li například učený myslitel, je možno přehlédnout tento fakt a říci, že jste povrchní causer, plácal a diletant. Tvrdil-li jste neústupně po deset let, že (dejme tomu) věříte v čertovu babičku nebo v Edisona, je možno jedenáctého roku o vás polemicky prohlásit, že nikdy jste se nepovznosl k pozitivní víře v existenci čertovy babičky nebo Edisona. (...)

Imago je figura šestá. Záleží v tom, že se místo odporce, jaký skutečně je, podvrhne jakýsi světu nepodobný hadroš, načež se tento hadroš polemicky vyvrací. (...)

Ulyxes je figura osmá. Její podstata je uhnout na jiné pole a mluvit o něčem jiném, než o čem se vede spor. Tím se polemika výhodně oživí, slabé pozice se zamaskují a nebere to žádný konec. Tomu se také říká unavovat odporce.

Testimonia. Tato figura značí, že časem lze s výhodou užít dovolávání se nějaké (kterékoliv) autority, třeba "již Pantagruel pravil" nebo "jak dokázal Treitschke". Při jisté sčtetlosti lze na každé mínění nalézt nějaký citát, který je jedním razem rozdrtil.

Quousque. Tato figura je podobná předešlé, jenže se nedovolává žádných autorit. Řekne se prostě "to je dávno odbyto" nebo "už dávno překonané stanovisko" nebo "každé dítě ví" atd. Proti tomu, co je takto překonáno, není třeba vést dalších dukazů; čtenář tomu věří a odporce je nucen hájit "dávno odbyté věci", což je dosi nesympatický úkol.

Impossibile. Odporce nesmí mít pravdu nikdy a v ničem. (...) Nelze-li nějakou jeho větu vyvracet, je vždy ještě možno říci "Pan X. mne chce poučovat, že..." "Pan X. se ohání pravdami tak plochými a dávno známými..." (...)

Jubilare. Toto je jedna z nejdůležitějších figur a záleží v tom, že z literárního boje je vždy nutno odcházet s gestem vítěze. Expertní polemik není nikdy poražen; vždy je to ten druhý, kdo "byl usvědčen" a "je hotov". (...)

Pěkné prázdniny. Máte-li stále zájem o Bařiny, snad se s nimi opět setkáte. A pěkně prosím, přemýšlejte o Čapkovi. Zkuste ho číst nikoli doslovně, ale i alegoricky! (Z řeckého ALLĚGOREIN, tj. mluvit jinak, obrazně.) Hodně slunce, a ještě víc stínu...

PAMĚŤOVÉ BLOKÁDY aneb JAK SE (NE)UČIT

Nakladatelství Nový život vydává postupně překlady jistého renomovaného německého nakladatelství v řadě nazvané „rádce pro život“. Obdržela jsem darem jedno z děl. knihu. Mami. Tati, jak se mám učit?. Autorem je jistý, jak tiháží napovídá, renomovaný psycholog Gustav Keller. Kniha s podtextem „učební trénink pro žáky.. je něčím naprosto neuvěřitelným. Vše, co potřebujete k naučení několika slovíček, budete pravděpodobně shánět déle, než by Vám takovém studium bez návodu trvalo. Pokud máte: krabici od bot, krabici na sběr, dostatek kartiček formátu A7 a jste aspoň trochu zruční, je tu jistá naděje, že se slovíčka naučíte. Musíte však postupovat podle návodu a případně také podle nákresu. Představíme Vám pasáže z této knihy, které Vám budou radci i pomocníky. Pokud se budete řídit pokyny pana Kellera, můžeme Vám kromě lepších studijních výsledků zaručit i dostatečný přísun srdečného pobavení.

Jak na to? Fakta...

-...Ne každý žák má svůj pracovní stul.
 -...Ne všechno zpeházene bez ladu a skladu!
 -...O něco dáte, na levé straně, leží to, co budeš dělat později, na straně pravé to, co už si zpracoval. Ostatní věci, které potřebuješ jen zřídka, leží někde jinde. *(Redakce se domnívá, že pan Keller udržuje bližší styk s doktorem profesorem Miloslavem Zajícem. Přesuňte knihu z prostoru A1 do prostoru B3, tím vám vznikne prostor na hrneček s kafem...)*

Pozor na...

-... Někdy, když si chceš něco zapamatovat nebo si na něco vzpomenout, nedaří se ti to. To označujeme jako paměťové překážky nebo paměťové blokády. I když si už kvůli nim pokazil několik školních prací, nejsi proti nim bezmocný. (Příklad ze života - resp. knihy. Marek se učil nejdříve francouzská a pak hned anglická slovíčka. Mezi nimi se vyskytovala i velice podobná slova. Během dnešního testu z francouzštiny se nevedlo Markovi právě dobře. Druh paměťové blokády... - na tomto místě pan Keller zkouší čtenáře z vědomostí, které v knize podal. Je to zajímavý způsob nutit nebohé žáky, kteří mají problémy s tím, že se učí špatně - třeba tak, že zírají dvě hodiny na text, kterému nerozumějí - aby se z paměti učili jakési teorie, kterými je autor nějaké další nesrozumitelné knížky zatěžuje. Kdybychom věděli stáři pana autora, byly by nám věci jasnější. Takhle to vypadá, že se jedná o někoho „krátce po fakultě“, který, jsa vržen do života, vyněšl „převratné“ teorie, na které už dávno někdo přišel...).

Nezapomeň...

-A ještě pár tipů, jak se máš chovat během vlastní písemné práce. Nejprve si pomalu a s rozmyslem přečti text nebo zadání úlohy. Pokud je to nutné, tak ještě jednou. *Nejdřív myslím, potom mastím (a septimáni už vědí).*

Správné učení slovíček

Slovíčka se nesmíš učit příliš nahustěné - to znamená spoustu slovíček najednou, ale tzv. v blocích. Jeden blok obsahuje obvyčně 8-10 slovíček. Mezi jednotlivé bloky musí být vloženy několikaminutové přestávky. Pokud to neuděláš, dojde ke vzniku paměťové blokády. Příliš velké množství slovíček, zkazí chuť do učení, nebo vede k paměťovým blokádám. Je výhodné ještě tentýž den si naučená slovíčka zopakovat. Tento postup můžeš zkrátit tím, že si zopakuješ jen ta těžká slovíčka, která máš označena křížkem. Učení slovíček může být usnadněno založením učební kartičky. *„I už jsme u té zručnosti, pozorně si prohlédněte ilustraci!“* Také by se nemělo zapomenout na zavedení běžného sešítka na slovíčka. Podporuje změnu učební techniky a je ho možno bez problému přenášet.

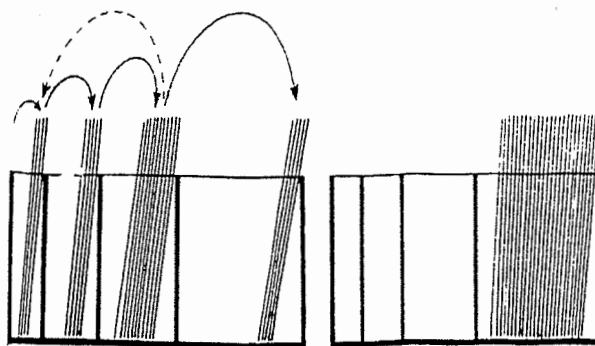
Závěr

Nejoblíbenější slovní spojení pana Kellera, které se vyskytuje průměrně dvakrát na stránku, je jednoznačné „paměťová blokáda“. My už je z toho máme taky. Proto dodáváme: Kdo neumí učit, piše o tom knihy.

Alena Taxová

&

L. H. a P. M.

Můžeš si zhotovit i kartotéku s větším počtem přihrádek (např. z krabice od bot). Naplnila-li se první přihrádka kartičkami se slovíčky, dojde k opakování. Správně zodpovězené kartičky putují do přihrádky, špatné odpovědi zůstanou v první přihrádce. Tento postup se během času tak dlouho opakuje, až se dostanou všechny kartičky do poslední přihrádky.

- úryvek z deníku Jana Balcara -

Stalo se dne: Po. 24.3.1997

Svátek má: Gabriel

Zapsáno dne: 24. a 25. 3. 1997

Vtip dne: Víte, proč nosí policajti černé brýle??

... Aby jim nesvítilo do očí !! (pozn. HA. HA. HA)

7⁰⁰-10⁰⁰

*
*
*

10⁰⁰-10²⁰

* Němčina. Většinou mě bavila, ale dnes...
DÚ: Napsat nějaký dopis (samozřejmě německy) - Probuh!
pozn.: zdravé kořeny drží pevnou korunu (FORESBANK)

10²⁰-10⁴⁰

* Velká přestávka. K svačině mám chléb se sýrem a salámem, k pití jablečná TOMA (krabička 2dcl).
Tatranku jsem zapomněl doina. Kluci už zase rozebírali aféru s Nico Lauberem.
pozn.: více pokrvetů na více místech (EUROTEL G.S.M.)
Po roce zase trimestr fyziky - Jakápak bude?

10⁴⁰-11²⁵

* 1. hodina fyziky - KLASICKÁ MECHANIKA. Opakování učiva ze sekundy a probírání Newtonových zákonů. Profesor říkal něco o teoriích, že si nic nesmí protřečít, všechno musí být dobře zadefinované.
pozn.: jedna teorie - Lásky hory TUNEL.

11²⁵-11³⁰

* Fyzika - přetahujeme

11³⁰

* p.p. Kubiček: „Přestávka deset minut.“ Byl hlad a tak jsem si šel s Vojtěchem koupit do nedalekého obchodu nějaké pečivo.

11³⁸

* Dorážíme do třídy. Fyzika už je. Pan profesor přiznal, že začal dříve, než měl, vpustil nás do třídy a omluvil se.
pozn.: dlouhý (??) život pro vaši pračku - váš CALGON! (Calgon)

Měl jsem obrovskou chuť na makovou buchtu, co byla u mě v lavici.

11³⁸-12²⁰

* Fyzika (2.hodina). Pan profesor vysvětluje: „Fyzika není žádná militaristická věda.“ řekl při probírání zákonu akce a reakce, když jako příklad uvedl dělo, které musí být mnohem těžší než dělová koule, aby necouvalo. Chuť na buchtu v lavici stále stoupá.

12²⁰-12³⁰

* Konečně maková buchtu. Ve třídě s vyčkáváním angličtiny trochu stoupá napětí.

12²⁸

* Je prý nový trimestr => změnil se rozvrh => není angličtina, ale zeměpis. Jdeme na video. Hurá.

12³⁰-13¹⁵

* Do videoučebny, kde se jako obvykle konala bitva o přední pozice a o lepší židle, jsem přišel mezi posledními, ukořistil jsem jednu volnou židli (tu lepší) a sedl si úplně dopředu. Video bylo o ostrovech chorvatského pobřeží.

pozn.: Když se dva perou => když se celá třída pere, poslední si sedne.

13¹⁵

* Domluvili jsme se s Ondřejem, že dneska bude uklízet ve třídě on.

13²⁰

* Jdu domů a potkávám Ondřeje, který se na úklid vykašlal. To jsem si vybral partáka na službu ve třídě.
pozn.: nekupuj Vodsloně v pytli...

13²⁰-14⁰⁵

* Cesta domu
pozn.: Bez poznámek

asi 14⁰⁷

* Babička se mě zeptala, co bylo k obědu a v tom mi došlo, že mám na dnešek lístek na oběd (přestože mívám většinou jen na úterý, středu a čtvrtek), který mi před sedmi minutami propadl.

+++ Další prušvih u matky +++

pozn.: Co dodat. Snad jen, že chybami se člověk učí.

14¹⁰-14³⁰

* Oběd (doma) - vepřové maso na paprice.

14³⁰-14⁴⁰

* Krátký odpočinek.

- 14⁰⁰-15⁴⁵ * Hra na počítači - F-15 (simulátor letadla). Jako pilota jsem si vybral Mika P., který měl už spoustu medailí a byl to asi nejlepší pilot v seznamu, a jako oblast jsem si vybral oblíbený Vietnam. Mise však byla obzvláště těžká. Pořád jsem míjel a nakonec mi došlo palivo a někde u Vietnamu mě letadlo spadlo.
pozn. Tak dlouho se léta do Vietnamu pro medaile, až jednou dojde palivo.
- 15⁴⁵-15⁴⁵ * Příprava ukázky Mozartovy skladby The Storm a alba Steva Vaie; pan profesor Uhlík bude mít radost.
- 15⁴⁵-16⁰⁰ * Příprava na hudební teorii v Rockové škole, kde bývá většinou docela zábavná výuka - lektor sice není tak dobrý lektor, ale je to velký vupálek (např.: „Jó, tak mladý pán byl v Anglii?! No počkej, až vyhraje volby Zeman, to budeš jezdit na brigádu do Bulharska - - !“)
pozn.: No, každý musí někde začít...
- 16⁰⁰-22⁰⁰ *

Jan Balcar, tercie

14⁰⁰-14³⁰ • Oběd (doma) - vepřové maso na paprice.

14³⁰-14⁴⁰ • Krátký odpočinek.

14⁴⁰-15⁰⁵ • Hra na počítači - F-15 (simulátor letadla). Jako pilota jsem vybral Mika P., který měl už spoustu medailí a byl to asi nejlepší pilot v seznamu, a jako oblast jsem vybral oblíbený Vietnam. Mise však byla obzvláště těžká. Pořád jsem míjel a nakonec mi došlo palivo a někde u Vietnamu mě letadlo spadlo.
pozn.: Tak dlouho se léta do Vietnamu pro medaile, až jednou dojde palivo.

15⁰⁵-15⁴⁵ • Příprava ukázky Mozartovy skladby The Storm a alba Steva Vaie; pan profesor Uhlík bude mít radost.

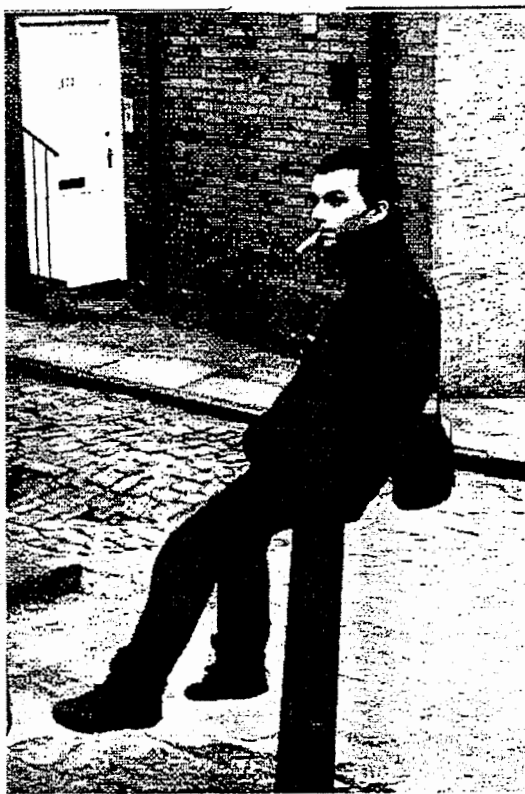
15⁴⁵-16⁰⁰ • Příprava na hudební teorii v Rockové škole, kde bývá většinou docela zábavná výuka - lektor sice není tak dobrý lektor, ale je to velký vupálek (např.: „Jó, tak mladý pán byl v Anglii?! No počkej, až vyhraje volby Zeman, to budeš jezdit na brigádu do Bulharska - - !“)
pozn.: No, každý někde musí začít...

16⁰⁰-22⁰⁰ •

Výměna tercié a septimy s Yarborough School

S anglickými studenty z Lincolnu. V měsících únoru a březnu 1997 proběhla meziškolní mezinárodní výměna mezi Yarborough School (Lincoln, Lincolnshire) a PORGem (odkud asi). První epizodou byl pobyt Angličanu v Praze, druhou pak pobyt Čechu v Lincolnu. Na existenci tohoto města a školy v něm už poukázalo deváte (dnes již téměř prehistorické) číslo PORGazetenu. To byla jen první sonda, expedice, ohledávací terénu pro pozdější hromadný nájezd.

Zabývejme se ale prvně jejich nájezdem sem. Oni sem přijeli dřív než my tam, takže jsme si mohli udělat obrázek do čeho jdeme. Přijeli v sobotu večer, hodné večer, později večer, než měli. Prý se ztratili v Praze. My jsme na ně zatím čekali ve škole, kde se až do deváté hodiny (to přijeli) teplota minutu od minuty neúprosně snižovala, takže jsme museli pobíhat po škole. Sem. A tam.

Varování redakce: Kouření škodí zdraví. Věřte nám, víme o čem mluvíme. Vážně...

Když konečně přijeli, pan profesor Rufer se velitelským gestem „Češi nalevo“ ujal přidělování Angličanů Čechům. Další den, v neděli, byl volný program. Potkal jsem několik spolužáků, kteří také venčili svého Angličana na Karlštejně. Následující dny jsme je přivedli na 8:40 ke škole a on je pak vždycky někdo

hrabství

někam odvedl, zatímco my jsme se vzdělávali ve škole. V pondělí šli do města. První dojem: V Praze jsou obrovské a krásné budovy. Při pozdější procházce Lincolnem, kde snad není vyšší než čtyřpatrové budovy, mi to nepřipadalo divné. V úterý v programu stálo: Budou přivedeni ke škole a odvezeni do Terezína. Nebojte se, vrátili se. A můj Angličan poprvé viděl padat sniž. Jak odporné jsou deštivé zimy v Anglii! Ve středu jsme odpoledne nacvičovali divadelní představení ze Snu noci svatojánské od Shakespeara. Oni totiž nacvičili stejné úryvky ze hry a pak jsme srovnávali na srovnávacím představení. To samé jsme pak vyvezli do Anglie. Představení se konalo v areálu Blázince v Bohnicích. Kritiky byly různé, většina se ale shodla, že to české bylo lepší. Mimo jiné si podmínky diktovali oni, úryvky si vybrali, museli jsme to nacvičit v shakespeareovské angličtině, což není pro Čecha záležitost tak úplně triviální. A dali nám na vymyšlení a nacvičení necelé dva měsíce. Potom bylo ve škole cosi jako leaving party, ale moc se to nepovedlo a z klubu se ozývaly nekontrolované decibely. Já a můj Angličan jsme prchli. Co se tam dělo dál, nevím.

Ráno odjeli a my jsme strávili více než jednu vyučovací hodinu tím, že jsme jim mávali. Zvláště otrlí jedinci pak běželi za odjíždějícím autobusem přes Libeň a dál...

V následujících dvou týdnech snad nebyl předmět, ze kterého bychom nepsali písemku, protože bylo před koncem trimestru. A hurá do Spojeného Království Velké Británie a Severního Irsku. Původně jsme měli jet Karosou, ale pak se to změnilo na vražedné Volvo. Zlatá Karosa. Dva ročníky PORGa se musely nacpat do horního patra autobusu, které poněkud připomínalo úspornou ponorku. Seděli jsme jak se dalo, a jak se vyjádřil jeden septimán - „tenhle autobus snad projektoval nějaký sadistický trpaslík“. Sledujeme na videu The Zed' od Pink Floydů. Spim.

V nelidskou ranní dobu zastavujeme v Bruselu. Nikdy jsem tu nebyl, hlavní město Belgie na mě působí sice lidsky (v pul osmé v neděli není na ulicích ani noha), nicméně špinavě. Dojem si trochu napravuji, když sleduji velké množství čistících vozů. Vidíme, co se dá za jeden a pul hodiny z Bruselu stihnout: Čurající chlapeček, hlavní náměstí, úzké uličky. Pokračujeme dál ke Kanálu La Manche. Hrajeme mafii. A už jsme v Calais. Někteří mí spolužáci prý poprvé vidí moře. Plujeme se společností P&O, takže tam není tolik opilců jako tu bývá zvykem. Za to je to ale malá kocábka a moře je rozbourané. Někteří spolužáci zvrací, upadají do mdlob (to jsem si nevymyslel). Hrací automaty vucly zbytek mužské části naší třídy, nevádí jim, že tam nevhodili žádné peníze, řídí prostě motorku podle toho co běží na poutající obrazovce.

A už vidíme Útesy Doverské. Vrcholný produkt britské byrokracie - Immigration Office. Pro ty, co netuší

o co jde: je to výslech. Jestli nechcete na jejich skvělé ostrovy emigrovat nebo tam pracovat. Nás malé naštěstí ušetřili a ptali se nás sotva vůbec na něco. Cestu po Anglii prospím skoro až k Lincolnu. Venku je hezky jako už tu nebude. Přední část autobusu je zcela v zajetí hudebních septimánů (ale nehrali špatně). V podvečer jsme konečně v Lincolnu. Tady se tedy neztratíme. Vitají nás známé tváře, představují nám své rodiny a rozvážejí si nás většinou automobily, a to tak že v protisměru, do svých domovů. Bydlím v řadovém domku a mám dvě sestry. První poznatek: Choděj doma v botech.

V pondělí ráno nás doprovodí ke škole a pronikáme do komplexu budov, který si říká Yarborough school. Je to prý průměrně velká střední škola v Lincolnu, ale nám Čecháčkům připadá, že je největší na světě. A všichni nosí uniformy! Na tento fakt bylo upozorňováno už v PORGazeenu devítce. Mohu to potvrdit a člověk v uniformě je taky člověk. A taky tam zvoní. Velmi nepříjemným elektrickým zvukem, a v ten okamžik se rozletí dveře všech učeben a školu zaplaví hordy uniformovaných studentů.

Ráno v knihovně nás přivítá ředitel školy a učiní uvítací řeč. Potom vyrazíme na hrad. Je starý, jako celý Lincoln, a docela rozlehlý. V jedné budově je tam uložena kopie Magna Charty (Velké Charty), historický mezník. Podrobněji si nechte vysvětlit od dějepisce. Ředitel ráno pravil, že když jdeme v Lincolnu do kopce, jdeme do školy a když z kopce, tak od školy. Na věži hradu (po věži katedrály nejvyšší místo ve městě) zjišťujeme, že se jednalo o pověstný suchý anglický humor, neboť na hradě s překvapením zjišťujeme, že nejsme ve škole.

Spěcháme na oběd do jejich školní kantýny. Vaří jim dobře, nedivím se, že jsou některý tak ilustří. Dostali jsme tam krmí zadarmo, protože jsme na ně patrně velmi zapusobili naší pohostinností v Praze. Záležitost Čechů matoucí: *host* je anglicky *hostile!*

Odpoledne jsme navštívili Museum of Lincolnshire Life. Naši agenti si zapisují: v továrnách u Lincolnu byl sestromen první tank a první traktor. (My samozřejmě už od mládí dobře víme, že objí bylo vyrobeno mnohem dříve v Sovětském Svazu.) Večer jsem byl spolu s několika kamarády zatažen na místní zábavu - bowling. Při vrhu kouli jsem si vždycky utrlnul prsty.

Ráno se opět scházíme v knihovně, abychom místo plánovaného plavání navštívili katedrálu (viz obálka PORGazeenu 9). Je stará, založili ji už Vikingové v roce tisíc něco. S radostí objevujeme letáky o katedrále psané česky a také je radostně krademe. Chlubí se tím, že byla stavěna bez pravítek a jiných měření a osa stropu tedy miji vršek průčelí o několik metru. Vidíte, kam to dotáhli bez rýsování. Odpoledne už zase navčičujeme divadlo v jejich Drama Hall, kterážto normálně slouží coby jídelna, takže je tam na zemi pěkný svinstvo, a museli jsme hrát bez jeviště, což byla ale nevýhoda spíš pro diváky. Přišel k nám také fotograf z místního plátku Lincolnshire Echo a další den o nás byl článek v novinách. Na rozdíl od Angličanů jsme představení ani jednou nezkazili a zcela objektivně jsme byli lepší. Líbilo

se ti to (otázka k mému Angličanovi) ? „Aj indžojd det veri mač“.

Ve středu usoudili, že už v Lincolnu není co vidět, tak nás vyvezli do Yorku. Toto město už jsem dříve navštívil, takže jsem narozdíl od svých spolužáků nesestoupil do poněkud pouťového Jorvik Centre (projíždí se na magnetickém vozíku kolem umělohmotných Vikingů umělohmotnou Vikingskou vesnicí) a zalezl jsem do jednoho z knihkupectví, kde jsem nakoupil neuvěřitelně laciné a dobré knihy. Po návratu do Lincolnu jsme večer byli v místním Lincolnském divadle na Juliu Caesarovi. Celkem dobré. Angličtina složitá.

„Zlí hoši“ (čti Bed boys)
zleva: Vojta V. Aleš Ž. a Honza K.

Ve čtvrtek byl takzvaný volný program, ale více než pulka lidí jela do města Grimsby, které je u moře a nalézá se tam Muzeum Rybářství. Ani tady si Angličané neodpustili všechno jako živé (jídlo na talířích, pach ryb a soli) - navštívili jsme i umělohmotnou krému či umělohmotnou lodní kuchyň! Vracíme se brzy odpoledne a tak se ještě stačíme projít po centru města, které se rozkládá na strmých úzkých uličkách (v placaté Anglii výjimka). Neprší a tak jsme spokojeni. Večer disco a ráno už se odjíždí. Jak to bylo krátké a přece jsme tolik viděli. Při cestě autobusem zpět děláme jen krátké zastávky a na videu pořád běží statisíce filmů. Na trajektu lepší počasí, utracíme poslední drobné pence. Po dvaceti hodinách opět doma. Zase máme na nějakou dobu co vyprávět.

Ondřej Hojda, tercie

Slovník výměny Yarborough - PORG

(aneb Několik poznámek k článku Ondřeje Hojdy)

Přemysl Matějček

Ondřej Hojda ve svém článku komentuje tuto výměnu poměrně podrobně. Proto berte tento můj článek jako doplnění či vysvětlení některých skutečností. Ukázalo se, že některé věci vidí studenti z Lincolnu a z Prahy jinak, proto jsem považoval za účelné sestavit jakýsi drobný (devět hesel) výkladový slovník.

age difference (*věkový rozdíl*) - jeden z problému v komunikaci mezi studenty z Yarborough (13-14 let) a septimány (17-18 let). Nezdálo by se to, ale ten rozdíl se ukázal propastný a nešel překlenout ani vůlí, ze strany anglických studentů podle mého ještě značně omezenou. Nebylo by to bývalo tak zlé, ale angličtí studenti (pravděpodobně v důsledku prostředí - nevelké město) se ukázali mnohem méně vyspělí (jde o samostatnost, kulturní rozhled apod.) než třeba naši studenti téhož věku (tercie). Bohužel, z toho pak plynul onen problém. Nechci po nikom, aby byl v cizím prostředí vzorem sebejistoty a výmluvnosti. Ale mohl by snad vědět, co chce: ("Co budeme dělat večer?" - "Nevím!" - "Chceš jít do kina, do klubu, nebo zůstat doma?" - "Třeba." - "Tak co? Do kina?" - "Ano." - "Nebo do divadla?" - "Nevadí mi to." Typický rozhovor. Horší bylo, že když jste je potom někam vzali, tak jste se druhý den oklikou přes profesory a spolužáky dozvěděli, že se jim tam nelíbilo a že by byli bývali chtěli jít úplně jinam. Co mě "dorazilo", bylo, když si tři angličtí studenti stěžovali u svých učitelů, že jim nebylo nabídnuto, aby si zatelefonovali domu! A proč to neřekli? No, čekali, až jim to přece nabídneme! Ať žije telepatie!!!) Viz. též *communication*.

commercian - je až neuvěřitelné, o co se pokusili ideoví otcové "sítě škol", v jejímž rámci probíhala i tato výměna: na program mládežnické výměny VYDĚLAT (uverejňené články v novinách = reklama pro školu i projekt, prodání studenty natáčeného videa do televize, prodej drobných "suvenýru" z výměny = reklama etc.). Neuvěřitelnější je, že se jim to podle mých informací DAŘÍ. Hledáme inspiraci, jak se pohybovat v tržním světě...?

communication (*komunikace*) - mám na mysli komunikaci mezi "námi studenty" a "jimi studenty". Ano, vím, že to bývá problém vždy při podobných výměnách (přece jenom, cizí jazyk je cizí jazyk), ale musím jedním dechem dodat, že takové problémy jsem nečekal. Za čtyři dny, co byli Angličané v Praze, jsem se studenty prohodil tak dvacet vět. Ne, že bych se nesnažil. Ale poté, co dostanete na jakýkoliv dotaz odpověď "I do not know" a na vstřícný krok k rozhovoru

(nalezení tématu) se dozvíte pro změnu "I do not know". vás chut' trochu přejde. Považuji se za člověka s poměrně širokým spektrem zájmu, ale když jsem u tří různých studentů neuspěl s jakoukoliv hudbou, literaturou ani jiným uměním, počasím, jídlem, sportem, Prahou, Lincolnem, školou, stromy, zvířaty, evropským děním, mořem, horami, počítači ani značkami limonád (event. čehokoliv jiného), přestal jsem témata diskuse hledat. One-man-show neumím a o módě se bavit nehodlám! Komunikace zkrátka byla až nečekaně velký problém (mluvím za sebe a většinu septimánů). Viz. též hesla *age difference*, *english* a *teachers*.

english - jeden z problému v komunikaci. Nestěžuji si, že mladí Angličané neměli často trpělivost čekat, než domyslíme anglicky větu, a doplnili její zbytek sami. Ale očekával bych, že pochopí, že jejich podivnému nářečí a svéráznému slangu při rychlém drmolání nebudeme vždy rozumět. Ano, lincolnská angličtina je zvláštní... Viz. *communication* a *teachers*.

heroes (*hrdinové*) - jev úzce související se syndromem zvaným "Přišli z buše". Ukázalo se, že když se angličtí studenti vrátili z Prahy do Lincolnu, stali se na Yarborough School jakýmisi kopii Indiana Jonese, který vyšel z Chrámu zkázy (což některým z nich umožnilo stát se v konkurenčním

Jedním z hlavních produktů byl vlastní dokument o městě Lincoln. Tady filmuje BOŽKA. společenském prostředí ve třídách velmi přísnými mladíky). I při naší návštěvě jsme mohli vidět jejich

společenském prostředí ve třídách velmi přísnými mladíky). I při naší návštěvě jsme mohli vidět jejich separaci a obdivné pohledy z nižších ročníků. Co se dá dělat - Kambodža je holt Kambodža a ne jeden nevyšel živ... Viz. též heslo *they-came-from-the-bush syndromme*.

illegal (věci zakázané) - problém poněkud související s *age difference* (viz. výše). Mám na mysli dvě konkrétní situace. Za prvé, šok některých mladých Angličanů ze situace, kdy jim byly na ulici či v jakémsi klubu nabídnuty drogy (neznámým dealerem). Podívejte, já chápu, že to je špatná věc, ale s něčím takovým se přece setkají i v Anglii a metoda pasivní resistence vůči tomuto problému, jeho tabuizování a mytizování (s kterým máme bohaté - a špatné - zkušenosti i u nás) je špatné řešení. Nelíbily se mi některé pohledy, z nichž bylo možno vyčíst, že jsme něčí děti zatahli do čehosi jako podsvětí. Za druhé: alkohol. Během pobytu Angličanů v Praze vznikla naprosto zbytečná aféra, kdy se několik třináctiletých dívek přiopilo v Rock Café. Necheť znovu otevřít již vyřešeno, ale poukazují opět na rizika nezodpovědnosti, chápou, že někdo při prvních pokusech s alkoholem nepostřehe míru. Ale vadí mi, že tyto pokusy provádí tam, kde za ně zodpovídá někdo cizí. (Prvotním problémem bylo samozřejmě to, že personál Rock Café připouští, aby si takovito lidé alkohol objednávali.) Ale to jen tak na okraj...

teachers (učitelé) - pokud něco v ostatních heslech kritizují na anglických studentech, NEPLATÍ to většinou o učitelích, s kterými jsem měl tu čest. Ti byli totiž vynikající! Ať už se jedná o kulturní a společenský rozhled, o trpělivost a ochotu konverzovat nebo o vtipnost a "odlehčenost", angličtí učitelé, s kterými jsem přišel do styku, byli perfektní. V tomto směru byla výměna stoprocentně pozitivní a

upřímně doufám, že se s takovými lidmi budeme moci setkávat při každé podobné akci.

ŽE BY KATEDRÁLA, HE ?

they-came-from-the-bush syndromme (syndrom zvaný "Přišli z buše") - to je problém při všech výměnách, při kterých se kontaktujeme s vyspělejšími zeměmi. (V Německu se nás mj. ptali na to, zda známe sprchu či rýži...) I mladí Angličané měli problémy s tím, určit. ve které části Moskvy Česká Republika leží (například některé z nich na německo-českých hranicích překvapilo, že ČR není v Evropské Unii a že jim tedy nestačí Identity Card na projetí). O kultuře v Čechách samozřejmě nevěděli téměř nic, což je ale u nich pochopitelnější než třeba u zmíněných sousedů. Pozor! Je důležité, že mluvíme o studentech! U učitelů a vůbec dospělých Angličanů, s nimiž jsme přišli do styku, se tento syndrom téměř nevyskytoval a my jsme neměli při konverzaci podivný pocit, že čekají, kdy vytáhneme bumerang. Zdálo by se to být samozřejmostí, ale opět připomenu německé rodiny, u kterých jsme bydleli předřivějších výměnách, které s námi sice mluvili slušně, ale neodpustili si přitom nadšené líčení, jak funguje kouzelná skříňka zvaná bankomat. Viz. též *heroes*.

the end - ano, jako má konec tento slovníček, měla konec i výměna. Jak často říkají politici, nastal čas bilancovat. Tedy: všude je třeba hledat positiva i negativa. Při hodnocení celé akce mi vytane na mysl jejich vzájemný poměr a musím říct, že to je projekt, kterého bychom se měli držet a udělat pro udržení PORGu v síti škol maximum. To je tedy vzkaz pro budoucí potenciální účastníky. (A ještě jeden vzkaz: až budete někdo v Anglii, bacha v koupelně! Mají tam nejen dva kohoutky, ale i dvě trubky, takže si vždycky jednu ruku opaříte a druhá vám mrzne!)

Jedna malá výzva

Ted', když nám končí školní starosti, Vás oslovuji s prosbou o pomoc. Možná, že přes prázdniny najdete čas i prostředky. Organizace Diakonie je centrem sociální pomoci a shromažďuje vše od oblečení či bot až po hračky a všechny ostatní ještě využitelné věci. Zásobí lidi, kteří to opravdu potřebují, a to nejen v naší zemi, ale dary z Diakonie se dostaly do Čečenska i do bývalé Jugoslávie. Pracovníky Diakonie znám osobně a proto Vám mohu zaručit, že Vaše dary dojdou svého užítku. Hračkami jsou zásobené dětské domovy, ošacením domovy duchodců i jiné organizace sociální pomoci.

Adresa Diakonie je:

Diakonie
Centrum sociální pomoci
Husova 644
Úpice
542 32

Organizaci UNICEF Vám jistě nemusím představovat, ale možná by Vás zajímalo něco z její historie. United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF) byl založen roku 1946. Původně byl určen k zajištění sociální pomoci dětem a matkám ze zemí postižených 2. světovou válkou. V padesátých letech se však rozšířil i do rozvojových zemí. UNICEF byl v roce 1965 oceněn Nobelovou cenou míru. Sdružuje třicet národů, jeho vedení je pod dohledem ekonomické a sociální správy Spojených národů. Hlavní středisko UNICEFu je v New Yorku. Celá tato organizace je financována pouze dary a práce v organizaci je dobrovolná a nevýdělečná.

Ráda bych Vás také upozornila na český výbor pro UNICEF. Sídlí ve Vyšehradské ulici 51, Praha 2-128 00 (tel: 2448 4551). Všichni jistě znáte blahopřání, hry a dárky, které UNICEF prodává, nabídka na rok 1997 je velmi pěkná a poslání této organizace je nadmíru prospěšné. Každý čtvrtek od 9,00 do 12,00 na dříve uvedené adrese získáte vše, po čem Vaše srdce prahne.

Poslední duší prospěšná činnost, na kterou Vás chci upozornit, je akce, kterou pořádá několik firem v čele s Vinohradským pavilonem. KOLO PATŘÍ K DOMOVU je sbírka nových a použitých kol pro děti z dětských domovů. Vybírá se do 16.6.1997 ve Vinohradském pavilonu (Vinohradská 50) a to denně Po-So 9,30-21 a Ne 12-18. Děkuji

Alena Taxová

Klub přátel českých výrobků

Vážení přátelé,

Klub přátel českých výrobků je název pro projekt, který volně sdružuje lidi, kteří cítí, že je na přechodnou dobu nutno upřednostňovat české výrobky. Přínos pro členy klubu je zatím naprosto obecný, ve svých důsledcích však snižuje zahraniční zadlužení a dává přechodnou šanci našim výrobcům. V dalším kroku je možno uvažovat o zvýhodnění členů klubu, pokud projeví zájem naši výrobci. To bude samozřejmě tehdy, bude-li nás více. Naše dosavadní činnost je zatím limitovaná. Působíme ve své rodině a okolí a na svých pracovištích. Upřednostňujeme české výrobky a propagujeme je, pokud jsou dobré. Tuto činnost považujeme za správnou, protože umožní podpořit naši ekonomiku. Celý projekt má velmi nízké náklady a zachovává individuální rozhodování, do jaké míry se každý do těchto aktivit zapojí. Od těch, kteří budou mít radost z toho, že český výrobek je nejlepší, až po ty, kteří kupují pouze české výrobky. V rodině nakupujeme převážně české produkty, při nákupu je aktivně vyhledáváme a pokud je v obchodě nenalzáme, projevujeme hlasité podivení, že český výrobek nemají a upozorňujeme i na továrnu nebo podnik, který by mohl být uzavřen, nebudou-li se jeho výrobky prodávat. Ve svém zaměstnání (zdravotnictví) nakupujeme výrobky českých firem, které je možno použít bez snížení kvality práce. Pracuji na seznamu českých podniků a českých výrobků, se kterými jsme spokojeni. Při úspěchu projektu plánujeme vytvoření informačního systému o českých výrobcích, firmách, cenách zboží a výhodných nabídkách pro všechny členy klubu.

S pozdravem, s díky a nabídkou spolupráce se těšíme na Vaši odpověď.

MUDr. Petr Tax

P.O.Box 60, Praha 4 149 00

Labutí píseň

V minulých měsících se našlo více vzdělaných a inteligentních lidí, kteří dali najevo své pobouření nad mým článkem o „cestovní kanceláři“ (V boji proti Vám... PORGazcen 12 - pozn. editora), asi jsem ho napsala špatně. Pokusím SE tedy na rozloučenou vysvětlit věc jinak a snad lépe.

Škola je organizace, respektive instituce, lépe řečeno je to organizovaná, hierarchizovaná společnost lidí, která má svůj účel a cíl. Aby mohla splnit svůj úkol a všem zajistila stejné podmínky, je třeba, aby byly respektovány jisté zákony, to jest dohodnutá pravidla o tom, jak jsou věci zařízeny a řízeny, jak fungují a kde jsou

meze, které nelze překračovat.

Zodpovědnost za stanovení a dodržování řádu, a to na straně učitele i studentu, má ovšem ředitel. Tyto hranice je nutně ze strany školy výrazně označit, vysvětlovat jejich potřebnost a zušlechťovat je. Na druhou stranu tyto hranice také musí být hlídány, a když je někdo překročí, škola

má sebezáchovnou povinnost dát to výrazně najevo a říci: Pozor, toto škodí!

Škola (ovšem!) není jen tento řád a hierarchie. Žije ve skutečnosti něčím, co snad mužů nazvat srdcem. Říkám tak vnitřnímu životu studentu i učitelu, jejich vlastním cestám k realizaci sebe sama, jejich spolupráci a práci, vzájemným vztahům, sympatiím a antipatiím, poznávání a společnému učení se vědomostem i věcem lidským. Je to živá, zajímavá a krásná věc, která všechny zúčastněné někdy těší, jindy trápí, ale v každém případě nesmírně obohacuje a je pro jejich životy velice významná.

Chci vám říci: Potkala jsem tady velmi dobré lidi! Strašně moc jsem se od studentu a kolegu naučila. Zažila jsem tu chvíli skvělé spolupráce, sdílení a pochopení, velice si jich vážím a nezapomenu na ně.

Ale také chvíle jiné... Leč všichni (moje osoba v první řadě) jsme bytosti chybní a v tom to právě vězí. Pořádek věcí a jasné hranice v tak velké a organizované společnosti pomáhají naše chyby tlumit a činit je méně nebezpečné pro ostatní. Mním tím chyby studentu, učitele a někdy i rodičů.

Co považuji pro PORG za osudové, je velké nepochopení pro rozlišení těchto dvou stránek školy. Lidské vztahy, pocity, osobní libosti a nelibosti jsou v jednom pytlí s nutností dodržovat regulace, bez nichž se žádná instituce neobejde! Verze, kterou někteří

předkládají, je opravdu zhůvěřilá: Ve svobodné(!) a demokratické(!) společnosti je věci diskuse, jestli se chodí do školy včas... Pořádek uklizené třídy je brán jako útok na lidskou svobodu... etc.

Uvědomme si, prosím, že živé, zranitelné, někdy šťastné, jindy bolavé srdce a řád instituce, který toto srdce chrání, jsou dvě spojené, ale ROZDÍLNÉ věci. Tato škola byla založena v euforii na dobrém tepajícím srdci, které se snad ochrání samo sebou. Není tomu tak.

Nebudou-li zde zároveň pěstovány a dodržovány dobré a pevné zákony, zničí se samo, jak vidíme letos. Snad všichni chtějí to NEJLEPŠÍ, a výsledkem je chaos, hořkost, zloba a zklamání...

Vědomé uznání potřeby hranic a jejich opatrování soužití lidí vždy jen zlepšuje. Bezhraniční prostředí je ničící. Pokud toto nebude pochopeno a přijato všemi(!) zúčastněnými, klid nenastane a časem to bude škole osudné.

Kvůli vám doufám, že se tak nestane.

Petra Svobodová
6. 6. 97

Ano, jsou i tací, kteří „tibetský příměr“ nepochopili ani napotřetí a zřejmě nikdy nepochopí. Nicméně i těm je věnován tento článek !!! (ilustrace Jutta Bauerová)

HRUBA' SKALA

konečně akce ^{aneb} bez rozbitých aut (jelo se totiž
slakem!)

Došli jsme tam, když nám konečně ukázali
správné místo na mapě. Ubytování bylo velkolepé.
Stano Ulrich má o dvě čísla menší boty než
nohy. Hurráá' na Hrrrubou skáááá! ?
Na horších skalách se člověk méně bojí,
nebot' má na to méně času. (a taky více práce ud-
žet se). Adéla sháněla dobrou duši na spaní venku,
protože sekundární jsou neodolní a utekli
dovnitř před komáry. P. p. Ulrichova' radi, že
po osmi pivech prý komáři nestípou.
Spalo se nám dobře, i když jsme ležely vedle
malinkého hrobečku, na blízkém kopci byl
hrbitov, pod ním márnice a všude kolem rybižové
plantáže. Jakub Elstner a Adam Blažej chtěli
mermomoci' rozsekat na třísky padlý strom.
Pan Zlonický chodil bos (asi si zapomněl boty).
Na závěr děkujeme panu Hromádkovi za všechny
služby nám prokázane'.

